

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (2277) 1993 SPALIS-OCTOBER 19

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Santykiai, dialogai ir darbai

Išėjimas ir Lietuvos santykiai bandomi aptarti specialiuose suvažiavimuose, kurių šiemet buvo net du — Detroito ir Birstone. Pokalbiai, bei jų tikslai yra aiškiai ir vienodai motyvuoti, negali būti nei kenksmingi, nei bereikalingi, nebent tokie suvažiavimai pareikalautų per daug lėšų, kurios galėtų būti panaudotos svarbesniems poreikiams.

DĖL TOKIŲ santykių aptariančių pokalbių reikalingumo nuomonės išėjimoje (gal ir Lietuvoje) nėra vienodos. Tuo reikalu nesutaria ir Bendruomenės veikėjai. Tai truputį drumsčia visuomenės nuotakas. Pasigirsta jau balsų, esą, jei Bendruomenė nebūti vieningos nuomonės dėl santykių su Lietuva, tai jau yra įvykys skilimas, kuris išėjimui žalingas ir gali atsiliepti į tradicinę visuomenės laikyseną remti Bendruomenės užmojus. O tai jau būtų apgailėtinas smukimas ir, ko gero, išsibarmymo pradžia. Užtat Bendruomenės vieninga ir aiški „užsienio politika“ yra būtina bendrai gerovei ir organizuotumo išlaikymui. Po tų konferencijų, paskelbtų spaudoje rezoliucijų ir įspūdžių jokio oficialaus rezultato susumuojančio pranešimo — iš niekur. Todėl yra pagrindo galvoti, kad tai, kas įvyko, buvo tik gėdinti privati pasidavimas pobūdžio platesnės apimties organizuotam pokalbiui be vadovybių įgaliojimo. Žinoma, tai nieko blogo. Tik gal toji iškaba „išėjimas į Lietuvą“ — per daug su pretenzija, kuri gali klaidinti visuomenę. Bet kartais pasitaiko po skambiais ir dideliais pavadinimais atlikti ne tokie jau dideli ir reikšmingi darbai. Antra vertus, tasai pavadinimas tokios plačios apimties, kad net sunku susigaudyti, kas su kuo tokiose konferencijose turi kalbėti ir kas kalba. Kas Lietuva — gyventojai ar vyriausybė ir kas išėjimas — lietuviškųjų visuomenė ar Bendruomenės veikėjai? Taigi kas su kuo kalba ir kodėl?

PASIGIRSTA atsakymų: dabartinis išėjimas ir Lietuvos santykių aptarimas yra (gal kiek švelnesniu požiūriu) tarsi pakartojimas ryšių su okupuota Lietuva klausimo, kuris išėjimą buvo taipgi padalinęs. Šiandien jau faktai ir pavardėmis aiškėja, kiek anuomet okupantų pavaldiniai stengėsi įsisukverbti į išėjimo žinybas, panaudodami net kultūrinės priemonės. Tiesa, dabar Lietuva jau laisva ir, reikia prileisti, kad ardomieji darbai nebereikalingi. Tačiau po seimo ir prezidento rinkimų, daugeliui išėjimų pergyvenant nusivylimą, nori — nenori iškilio politinio bruožas švelninti „kietuosius“ išėjimus, kurie nesupranta tikrųjų Lietuvos problemų ir šiauriasi prieš išrinktą valdžią. Taigi, yra nuomonė, kad dėl to ir atsirado santykių klausimas, kuris iš tikrųjų liečia ne visą Lietuvą, bet tik dabartinę jos vadovybę, užsiimančią pripažinti išėjimus prie naujosios būklės. Ar tai pavyks, tenka šiuo metu labai abejoti, kai tie santykių normavimo suvažiavimai tampa saldinais pasaldintais apkurtais tikrovė, rodančiais daug nepalankumo išėjimų interesams. Žinoma, kalbėtis galima. Šiais laikais dialogas bandoma spręsti daug painių klausimų. Tačiau ne visi jie tampa naudingų darbų pradinių. O vienai kalbėti, kitaip daryti — ta priešprieša dažnai pavadinama gudriąja politika, kokią panaudoti, nėra abejonės, tenka ir Lietuvos vadovams. Tai nesuku su prasti. Abejotina tik, ar jie pasirodys suprasti po konferencijų išėjimų surašytas rezoliucijas? Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Rinkiminio vajeus žingsniai

Kanados parlamento rinkimų vajeus jau pradėjami paskutinią žingsniai. Nedaug naudos buvo susilaukta iš penkių pagrindinių partijų vadų televizijos debatuose. Diskusijose dalyvavo Kanados ministrė pirmininkė ir konservatorių vadovė Kim Campbell, liberalų vadovas Jean Chretien, NDP socialistų vadovė Audrey McLaughlin, Reformų partijos vadovas Preston Manning ir separatistinio Kvebeko bloko vadovas Lucien Bouchard.

Pirmiausia buvo transliuotos diskusijos prancūzų kalba. Iš jų paaiškėjo, kad K. Campbell laisvai kalba prancūziškai Britų Kolumbijos gyvenančių prancūzų tarme. Matyt, dėl jos ji buvo susilaukusi kai kurių žurnalistų priekaištų Japonijoje. Iš prancūziškųjų diskusijų išskrito visiškai prancūzų kalbos nemokantis P. Manningas. Savo tvirtovę jis betgi laiko Vakarų Kanados angliškąsias provincijas. Antrosios diskusijos anglų kalba truko darnumo, kuri išstūmė tarp kalbėtojų prasi-dedantys ginčai. Pasak spaudos atstovų, nesutarimuose tvirtčiausiai laikėsi ir mažiausiai nukentėjo J. Chretienas.

Didžiausio dėmesio susilaukė J. Chretieno pažadas dvejių metų laikotarpyje parūpinti šešis milijonus dolerių viešiesiems darbams, jei keturiais milijonais prisidės pro-

vincijų vyriausybės ir miestų savivaldybės. Tačiau nei jis, nei jos nepaaiškino, iš kur ir kaip bus gauta tokia didelė dešimties milijonų dolerių suma. Mažiau viliojantis kanadiečiams atrodė K. Campbell įsipareigojimas penkerių metų laikotarpyje sustabdyti Kanados biudžetų deficitus ir sutaupyti lėšas skirti kovai su nedarbu.

Kanadiečių politinės nuomonės pasikeitimą liudija spalio 5-6 d. atliktų tyrimų duomenys. Jau 37% apsisprendusių kanadiečių visos Kanados mastu žada balsuoti už liberalus, 22% — už konservatorius, 18% — už Reformų partiją, 12% — už Kvebeko bloką (pačiame Kvebeke — net 51%) ir 8% — už NDP socialistus. Konservatorių Kvebeko provincijoje remia 27%, liberalus — 24%.

Siūlomi išvada, kad Kanados parlamento rinkimus su daugumos vyriausybę gali laimėti liberalai, jei daugiau balsuotojų nuo jų ir konservatorių nenukrups į sparčiai kylančią Reformų partiją. Ši Vakarų Kanadoj įsteigta partija netgi gali surinkti daugiau balsų už konservatorius ir tapti oficialia opozicija. Jos rėmėjai, nusišukdami nuo liberalų, Kanadai galėtų atnešti ir liberalų mažumos vyriausybę. Tai sustiprintų Kanados parlamentan išrinktus Kvebeko (Nukelta į 9-tą psl.)

ŠV. TĖVAS JONAS PAULIUS II, priėmęs sutiktuvių gėles iš vaikučių rankų, jautriais žodžiais sveikina Lietuvą. Nuotr. V. Usinavičiaus iš „Lietuvos Aido“

Nuostabiosios istorinės akimirkos

Trokštu padrašinti kurti naują Lietuvą

Pareiškė ŠV. TĖVAS JONAS PAULIUS II, lankydamasis Lietuvoje 1993 m. rugsėjo pradžioje

G. GUSTAITĖ, Vilnius

Išsipildė popiežiaus troškimas, mūsų melimas — baltai jį paukštė, lėktuvas „Alitalia“ 4544, nusileido Vilniaus oro-uostyje. Nusileido ir prasidėjo 61-oji apaštalinė Šv. Tėvo Jono Pauliaus II kelionė.

Dvelkia trapumu, gaudumu

Lėktuvo taip laukta, jį pasitikti taip rengiasi, kad dvi valandas (nuo 14 iki 16) orauosties nieko nepriėmė, nieko neišleido. 14 val. „Alitalijos“ igula užmezgė ryšį su žeme, paklausė apie orą. Jis buvo paprašyta sulėtinti greitį — durys teatsidaro lygiai lygiai 15 val., visiškai kaip numatyta.

Pagaliau, pagaliau! Jonas Paulius II, Kristaus vietininkas, Romos vyskupas apaštalių kunigaikštis, didysis tiltų statytojas, lenkas pirmą kartą Lietuvos Bažnyčios istorijoje lanko paskutinę pagonę, bučiuoja jos, Lietuvos žemę. (Ta nuotrauka papuošia daugelį mūsų spaudos puslapių). Ir prabyla, „Garbė Jėzui Kristui“. „Nepaprastai jaudindamasis ką tik pabučiavau Lietuvos žemę“. „Trokšte troškau ap-lankyti ypač man brangią jūsų žemę!“. Mūsų kraštą pavadiną „Lietuva tylioji liudininkė karštos meilės religijos laisvei (...)“ Nusako kelionės paskirtį „Atkeliauju pas jus pirmiausia kaip ganytojas“, „trokštu padrašinti toliau kurti naują Lietuvą“ — naują po kovo 11, rugpjūčio 31. Dėkoja prezidentui už svetingumą, draugiškumą, pareiškia „mielai priimu tokių kilnų mostą ir noriu tuo pačiu atsidėkoti“. Po visų protokolo apeigų neperšaukimo stiklo popiežiaus automobiliu, papamobilis, pajuda. Beje, visi keturi jo vairuotojai lietuviai, mūsų apsaugos departamento darbuotojai, apmokyti Vatikane. Abipus Dariaus ir Girėno gatvės stovi, sėdi, tupi su fotoaparatais, gėlem, vėliavėlėm vaikai, paaugliai, suaugę. Iš lėto, lyg bangos nešama nuplaukia stovinti baltutėlė popiežiaus figūra, aplink rudėnė skaita, klevų spalvos, blyški saulė ir Jo palaiminimas — visa dvelkia trapumu, gaudumu.

Pirmas popiežiaus sustojimas — minių apsuta katedra, kurioje susirinkę Bažnyčios hierarchai, kunigai, vienuoliai, klierikai. Prie šventovės,

nuo pagonybės, nuo Mindaugo laikų, slenkščio svečių pasitinka šeimininkas monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas, vaizgantiškos dvasios kunigas, o pirmoji malda, pirmas atsi-klaupimas Šv. Kazimiero koplyčioje. Popiežiaus malda lydi mįlimoji šventojo giesmė „Ausk Marija rožių giją“, iš altoriaus žiūri į jį glaudžianti kūdikį besišypsanti Motina.

Prie didžiojo altoriaus stovi krešlas, sostas. Čia Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis sveikina atvykusį. „Nuosirdžiai sveikinu jus, Viešpaties siųstą aplankyti mus“, iškelia aplankymo reikšmę: „Senoji Vilniaus ir visos Lietuvos katalikų širdyse šiandien didelė šventė“, pripažįsta „su rūpesčiu“ žvelgiame į savo nualintą, sergančią, pavargusią, tačiau dvasinių vertybių ištroškusią visuomenę“. Pasveikinęs priklaupia, pabučiuoja žiedą. Po to didelė programinė popiežiaus kalba, pasakytą lietuviškai. (Ją pakaitom skaitė ir arkiv. A. J. Bačkis, leidamas senukui pailšėti). Padėkojęs Viešpačiui už ilgai lauktą ir trokštą susitikimą, Jonas-Paulius II nusako ir kunigo paskirtį dabartinės mūsų sąlygomis. Kunigas — Išganytojo, ant kryžiaus mirusio ir prisikėlusio brolis „pašauktas būti atleidimo ir susitaikymo ženklu“. Atleidume, susitaikyme meilės mintis nesykį pakrežta ir toliau; kunigas — Bažnyčia neturi kištis į valstybės ar partijų reikalus, o valstybė — brautis į Bažnyčios pasaulį. Pabaigoje popiežius pasimel-dė prie Bažnyčios kunigaikščio Vilniaus arkivyskupo Julijono Steponavičiaus karsto. Choriui giedant „Salve, Regi-na“, laimina, išeina prie laukiančių minių.

Aušros Vartų aplankymas

„Kas Dievo — Dievui, kas ciesa — ciesa“. Priėmęs tokį kilnų mostą ir norėdamas atsidėkoti, po katedros Šv. Tėvas Jonas Paulius II važiuoja pas pasaulietį kunigaikštį Lietuvos respublikos prezidentą Algirdą Brazauską. Čia be seimo pirmininko, ministro pirmininko, seimo vadovybės prezidentas pristato savo šeimą: žmoną Juliją, dukras — Audrą ir Laimą su šeimomis, kalbasi dviese, padovanoja B. Valantinaitės-Jokubonienės kilimų „Prisikėlimas“. (Popiežius prezidentui dovanojo mo-

zaiką, vaizduojančią „Madoną su kūdikiu; tai kopija paveikslas, esančio vienoje Vatikano koplyčioje. Dovaną įneša du vyrai — ji iš akmenų). Turbūt išpūdingiausia, įsimintiniausia ir intymiausia visos kelionės dalis buvo Aušros Vartų aplankymas pirmos dienos vakare.

Pagal įprastą šventojo Sosto gyvenimo tvarką, pirmą mėnesio šeštadienį popiežiaus kalbamą Rožinį Vatikano radijas transliuoja visam pasauliui. Įsigalėjusios tvarkos lailysis ir šį sykį. 21.30 val. pasigirsta Vatikano radijo šaukiniai. Italų, kitom kalbom skelbiama — Vilnius, Aušros Vartai (o kaip sunkiai tariami tie žodžiai), Lietuonia.

Ką jautė Jis, įėjęs per šimtmečių mūro vartus, papuoštus anuomet didžiausios Europoje valstybės heraldikos ženklais — Vyčiu, Erieliu? Atsiklaupęs prie paveikslų Tos, kuriai mel-dėsi Lietuvos koplyčioje Vatikane tuoj po įsireinkimo, ar Mikiečiaus nuotaikos kupinomis eilutėmis Lomžos katedroje: „Lietuva, girdžiu tavo balsą. Girdžiu balsą prie Baltijos gyvenančios ir po pasaulio žemynus išsisklaidžiusios tautos ir atsiliepiu į šį balsą iš čia, kai esu taip arti?“ Tuomet kelionės Lietuvon išsipildymo meldė Aušros Vartų Dievo Motiną, kuri yra „Aušra, šviečianti visiems“ „jums, lietuviui, ir popiežiui“. Dabar galė-jų atsistoti: „Čia ne tik dvasia, bet ir kūnu“ esu. Ką apglė-bė, kur kilo mintis, kai stambiu planu parodytame kadre klūpėjo užsimerkęs, virpėjo sunertos rankos, palietė skruostą — nubraukė asarą? Jonas Paulius II Aušros Vartuose kalbėjo Rožinio džiaugsmingąją dalį, kalbėjo lotyniškai, kalba skambėjusia senajame mieste, jungusia visas tautas. Jam atitarė choras, vyskupai, stovėję apacioje, slaurutėje gatvelėje. Palaiminimo žodžiai buvo pasakyti valstybės, tautų kalbomis: lietuvių, gudų, lenkų, rusų.

O šventoji valandėlė, virtusi istoriniu įvykiu! Tavo aureole — Jo malda, apsupta vakaro nuotaikos, neblaškoma prokretorių šviesos, apsupta minios susitelkime (kiek jaunimo, kokie veidai!), Katedros choro giedojime sausūčių pyneš kuklių spalvų. Nepakartojama, neaprašoma valandėlė. Daikti-

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaite Lietuvoje

„Tie, kurie šovė, puikiai žinojo, kad šauna ir nusikaltimų temos smegenų centrą ir dvasią“. Spalio 12 d. nužudytas „Respublikos“ vyr. redaktoriaus pavaduotojas Vitas Lingys, plungiškis, gimęs 1960 m. rugpjūčio 13 d. Nužudytas trimis šūviais rytą prie namų, kuomet rengėsi važiuoti į darbą. Jis — rašinių apie mafiją organizatorių, jo žinioje buvo teisėtvarkos skyrius. „Jis ne tiek rašė, kiek labai daug žinojo“. Pernai sudeginta V. Lingio sodyba kaime, mėginta susprogdinti automobilį. Anot vyr. redaktoriaus V. Tomkaus, „suiinteresuotų asmenų“ mėginimai su juo susitarti, grasinant, žadant ir t.t. buvo beviltiški. V. Lingys tapo samdytu žudikų auka — įžūlia, spjaunanti visuomenei į akis: nušautas šviesų rytą, prie namų, apie 8.30 v.r.

Pasitarimas pas prezidentą. Dalyvavo: generalinis prokuroras A. Paulauskas, VRM ministerio pavaduotojas A. Svetulėvičius, tautinio saugumo tarnybos viršininkas J. Jurgelis, teisingumo ministeris J. Prapiestis. Svarstyta teisėsaugos padėtis, V. Lingio nužudymas. A. Svetulėvičius: sudaryta generalinės prokuratūros, vidaus reikalų ministerijos ir Vilniaus m. prokuratūros operatyvinė grupė. „Padarysime viską, kad nusikaltimai būtų išaiškinti“.

Laidotuvės Antakalnio kapinėse, netoli Sausio, Medininkų aukų. Diena saulėta, žmonių daug, tyloje stovime visi — „mes“, „tie“ nesidalijam. Vienas „Respublikos“ leidėjų V. Taraila prie duobės: „Vita, jie taikė į tave, o sužiedė mus visus“. Vyr. redaktorių V. Tomkus prisiekė tęsti mirusiojo darbą: renkuosi kulka, ne išdavystę. Brolis Audrius, „Respublikos“ darbuotojas — atsisakyti rašyti apie nusikaltėlių pasaulį būtų Vito išdavystė. Pašventinęs duobę,

nis jos liudijimas — dovana, dėžutė su aukso Rožiniu, padėta ant pabučiuoto altoriaus prie baltų rožių.

Ekumeninis susitikimas

Sekmadienio rytą per susitikimą nunciatūroje su nekatolikiški tikėjimų vadovais — stačiatikių, sentikių, evangelikų-liuteronų, evangelikų-reformatų, karaimų, musulmonų, žydų bendruomenių — pabrėžiamas senos mūsų valstybės tautų ir religijų sugyvenimo tradicijos, primenantis bažnytinės veiklos gairės: valstybės privalo nesikišti į religijų, o kunigai — į partijų politiką valstybės valdyme.

Aušros Vartuose pasidžiaugęs, kad esąs čia ne tik dvasia, (Nukelta į 3-čią psl.)

monsinjoras K. Vasiliauskas klausė: stovime Aukų kalnelyje, nejaugi ši auka, kuriant demokratinę Lietuvą, dar nepaskutinė? Pabaigoje Lietuvos himnas, o vakare — čekų klasiko A. Dvoržako oratorijos „Rekviem“ premjera. Koks sutapimas!

„Jūs sunaikinote tik jo kūną, bet jo dvasios ir energijos neįmanoma nužudyti“ — rašo laiške žudikams Vito Lingio dukterė Agnė (8 metų), žmona, motina, tėvas, senelė. „Jūs pakėlėte ranką prieš tai, kurio profesijos žmogų — žurnalistą. Norite užgniaužti laisvą žodį. Žodį, be kurio neįmanoma tiesa, taika ir dorybė“.

Daugybė užuojautų iš visos Lietuvos — prezidento, organizacijų, istaigų, asmenų, tarp jų Medininkuose žuvusio S. Orloviciaus tėvų, artimųjų — taip pat užsienio plaukė į „Respubliką“. „Šis baisus nusikaltimas rodo, kad ir dabartinė Lietuvos valdžia yra visiškai bejėgė kovoje su nusikaltėliais ir, kad pas mus didžiuliu greičiu plinta organizuotais nusikaltimais, su kurio užuomazgomis deramai neko-vojo 1991-1992 m. tuometinė Lietuvos respublikos valdžia. Akivaizdu, kad teisėtvarkos grovimas ir paralyžiavimas (...) tęsiasi ir dabar“ — Tautos pažangos judėjimas, E. Klumbys. „V. Lingio mirtis tai jau riba, už kurios mūsų lauktu vergovė mafijai“ — Trakų rajono „Galvės“ laikraščio žurnalistas, prašo „Respublikos“ žmonių laikytis kovoje už teisingumą ir laisvę, jungiasi prie jų. „Atleisk, kad nesugebėjome tavęs apginti, Vita! Dovanok, kad buvome šešelyje, slėpėme veidus, kai tu beginklis stojai prieš gaują padugnį, jų padžiū, kuriems Tėvynė — tai pinigų maišas. Tavo kraujas belsis į mūsų širdis, kol neatvės ginklo vamzdis, išleidęs paskutinę kulka į paskutinį niekšą mūsų mylimame krašte“ — VRM greito reagavimo rinktinė „Aras“, Interpolo Lietuvos nacionalinis biuras. Daugelis užuojautų išreškia viltį, kad smūgis nepalens redakcijos tvirtumo, atkaklumo kovoje už Lietuvos demokratiją („nepasiduokite“, „liinkime stiprybės“, „laikykites“, „padarysime viską, kad padugnės Lietuvoje nekaraliautų“ ir panašiai). „Reporteriai be sienų“ direktorius Robertas Menardas laiške Lietuvos prezidentui: mūsų organizacija prašo Jus padaryti viską, ką galite, kad būtų išstirtas šis nužudymas ir kaltieji stotų prieš teisumą“. Laiškas išsiuntinėtąs taip pat bene 15 tarptautinių organizacijų, tarp jų Kanados žurnalistų apsaugos komitetui, Tarptautiniam raudoonojo kryžiaus komitetui ir t.t.

G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Santykiai, dialogai ir darbai

Santykių reikalais nesutaria Bendruomenės veikėjai

Trokštu padrašinti kurti naują Lietuvą

Šv. Tėvo pareiškimas lankymosi Lietuvoje proga

Kitataučių spauda apie „sukilėlius“

Rusų ir lenkų laikraščiai apie savanorių pasitraukimą į mišką

Įsručio apylinkėse apsilankius

Įsručio apylinkėse apsilankius

Kanados Šaulių rinktinės suakutis

Šauliai šventė savo sidabrinės veiklos sukaktį

Iškilioji 1993-jų metų lietuvių moteris

„TŽ“ bendradarbis pranešimas iš Čikagos

Ambasadros bendradarbiai Venezueloje

Lietuvos ambasados bendradarbių suvažiavimas Maracay mieste

Brangus dailininkės palikimas Lietuvai

Sofijos Dembovskytės-Roemerienės dailės kūryba

Įvykusi svajonė

Knygos „Devintas lapas“ ištrauka dabarties žvilgsniu

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata –\$35, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$40, garbės –\$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kitataučių spauda apie "sukilėlius"

Lenkijos spaudos agentūros korespondentė Lietuvoje Aina Kurkus rašo, kad Lenkijos rinkimų rezultatai buvo Lietuvoje beveik nepastebėti. Lietuvos politikai buvo visų pirma susirūpinę SKAT'os (savanoriškos krašto apsaugos tarnybos) dalinių "maištų" – tai vienintelis klausimas, kuris Lietuvos seimo koridoriuose buvo diskutuojamas. Šį įvykį plačiau aprašo Maskvos savaitraštis "Nezavisimaja Gazeta" š.m. rugsėjo 23 d. laidoje:

"Jaunesniojo leitenanto Jono Maksvyčio vadovaujama dešimties asmenų savanorių grupė (...) jau liepos 31 d. išėjo į mišką. Tačiau žinios, kad miškuose ties Kaunu, dažnai keisdama apsisistojimo vietas, slapstosi savanorių grupė prisiskundė į spaudą tik praėjusios savaitės pabaigoje. Ministeris pirm. Adolfas Šleževičius spaudos konferencijoje turėjo pripažinti, kad šiuo metu ties Kaunu slapstosi 140 žmonių. (...) Tenka tik stebėtis, kad taip ilgai, popiežiaus vizito išvakarėse, pavyko šį faktą nusišlepti. Pasirodo, kad su pasišalinusiais savanoriais bandė derėtis krašto apsaugos ministeris Audrius Butkevičius ir SKAT'os štabo viršininkas Jonas Gečas. Tuo tarpu, kaip rašo 'Lietuvos rytas', Jonas Maksvytis netgi atvykdavo į Vilnių sustikiti su generoliniu prokuroru Artūru Paulausku, tačiau pokalbiai buvo bevaisiai, nes iš sukilėlių buvo reikalaujama visų pirma padėti ginklus".

Laikraštis rašo, kad savanoriai protestuoja prieš bandymą pakeisti SKAT'os struktūrą ir reikalauja, kad "atsistatydintų krašto apsaugos ministeris Audrius Butkevičius (...), taip pat SKAT'os viršininkas Jonas Gečas ir kad iš krašto apsaugos sistemos būtų pašalinti buvę 'sovietiški pulkininkai'".

Viena savanorių grupė reikalavo, kad būtų nutrauktos prieš juos pradėtos baudžiamosios bylos, jeigu jos iškeltos ryšium su kova prieš mafiją. "Życie Warszawy" rašo, kad "sukilėliai" turėjo kelis susidūrimus su gangsteriais ir juos laimėjo. (Kauno SKA-T'os apskrities viršininkas J. Abromavičius pareiškė, kad savanorių pagautuosius gangsterius policija tuoj paleidžia, o savanoriams Lietuvos prokuratūra iškelia bylą už "netinkamą ginklo pavartojimą").

Rugsėjo 23 d. lenkų ir rusų spauda rašė, kad savanoriai išėjo iš miško. Ką jie darė grįžę į Kauną, rašo Maskvos "Izvestijos" rugsėjo 24 d. laidoje: "Jie grįžo namo pilna šio žodžio prasme 'su skydu': išsikovoję socialines garantijas, gavo pažadėtą teisinę neliečiamybę, privertė atsistatydinti patį krašto apsaugos ministrą A. Butkevičių (Lietuvos pre-

zidentas A. Brazauskas, kol kas šio atsistatydinimo nepriėmė) ir SKAT'os štabo viršininką J. Gečą – žodžiu Lietuvos jaunėsnųjų leitenantų 'sukilimas' pasibaigė jų laimėjimu.

Tačiau šito jiems pasirodė mažai. Sprendžiant pagal toliemesnius jų veiksmus, savanoriai nusprendė priversti savo viršininkus pilnai kapituluoti. Atvykę į miestą jie tuoj permė savo žinion Kauno apygardos SKAT'os štabą. Miške pabuvoję kariai suruošė štabe tikrą mūšį keršydami tiems, kurie jų nepalaikė. Štabas turėjo persikelti į kitą vietą".

"The Baltic Independent" rugsėjo 24-30 d.d. laidoje rašo, kad SKAT atliko svarbų vaidmenį kovoje dėl nepriklausomybės, bet dabar jos svarba ir ištekliai yra mažinami, o ministeris A. Butkevičius nepageidauja, kad SKAT kovotų su mafija.

Naujas LDDP pareigūnas

"The Baltic Independent" š.m. rugsėjo 24-30 d.d. laidoje rašo: "Dar anksčiau, negu jis buvo rugsėjo 16 d. seimo paskirtas laikinai eiti Lietuvos banko pirmininko pareigas, Juozas Sinkevičius prisipažino neturintis šioje srityje sugebėjimų, bet žadėjo 'pasitarti su specialistais', jeigu tai būtų reikalinga. (...) Seimui svarstant pono Sinkevičiaus kandidatūrą, ši sesija pavirto komedija. Žinodami jo menką banko operacijų srities supratimą – iš profesijos jis yra teisininkas – dešinieji seimo opozicijos nariai sudavė ponui Sinkevičiui pirmus smūgius. Jie nuolatos šaipėsi iš kandidato, bandydami jo sugebėjimus surašyti aktyvo ir pasyvo finansinį balansą. Ponas Sinkevičius buvo priverstas kelis kartus atsakyti: 'Nežinau'. Jis nesugebėjo netgi atsakyti į rimtus klausimus, ar buvo padaryta pastaruoju metu pinigų emisija. Jis irgi pasirodė esąs blogai informuotas apie dabartinę centrinio banko finansinę veiklą".

Nebus kyšių?

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. spalio 8-11 d.d. laidoje rašo: "Lietuvos seime opozicija pasiūlė įstatymo projektą dėl būtinybės aukštiesiems valdininkams deklaruoti savo turto ir pajamų dydį. (...) Projektas numato, kad deklaracijas tikrins valstybės mokesčių inspekcija, o informacija apie turą ir pajamas bus prieinama visiems seimo ir politinių organizacijų nariams. Opozicijos atstovų nuomone, seimo narių reakcija į šį projektą parodys 'kas turi daugiau negu turėtų turėti pagal savo teisėtą pajamas', o pats įstatymas prisidės prie korupcijos aukščiausiuose valdžios sluoksniuose likvidavimo".

Tenka abejojti, kad LDDP šis įstatymo projektas būtų priimtinas. J. B.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Partijų kreipimasis

Didžiai gerbiamas Respublikos Prezidente, Lietuvos politinės partijos yra įsitikinusios, kad naujoji Lietuvos politinė situacija, susiklosčiusi išvedus svetimą kariuomenę, reikalauja aiškios, sutarimu ir pasitikėjimu paremtos politinių jėgų pozicijos strateginiais Lietuvos politikos klausimais. Ji turėtų tapti nacionalinės politikos pamatu.

Manome, kad Lietuva, nebūdama integruota į kolektyvinės gynybos sistemą, nėra saugi. Todėl reikėtų kartu su Centrinės Europos valstybėmis jungtis į Vakarų Europos gynybos organizacijas.

Esame įsitikinę, jog Lietuvai būtina aukščiausiu lygiu pareikšti savo norą stoti į NATO.

Partijų vardu: Lietuvos centro sąjunga – *Romualdas Ozolas*, Lietuvos demokratinė darbo partija – *Justinas Karosas*, Lietuvos demokratų partija – *Saulius Pečiulinas*, Lietuvos krikščionių demokratų partija – *Povilas Katilius*, Lietuvos liberalų sąjunga – *Viktoras Makoveckas*, Lietuvos socialdemokratų partija – *Rimantas Dagys*, Lietuvių tautininkų sąjunga – *Rimantas Smetona*, Nepriklausomybės partija – *Valentinas Šapalas*, Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) – *Vytautas Landsbergis*.

Vilnius, 1993 m. spalio 5 d.

Atstovauja moralinei jėgai

ALTO pirmininkas G. Lauskauskas gavo laišką iš JAV ambasadoriaus prie Šv. Sosto Romoje. Laiške rašoma, kad ambasadorius giliai domisi įvykiais Lietuvoje. Istoriniai ryšiai tarp Lietuvos ir Vatikano, o ypatingai ryšiai tarp Popiežiaus Jono-Paulio II ir Lietuvos, suteikia ypatingą progą sekti tuos įvykius. Amerikos ambasada visuomet bendradarbiauja su Vatikano pareigūnais, ypač teisių ir religinės laisvės Rytų Europoje srityje. Prieš kelionę į Lietuvą ambasadorius kalbėjęs su Šv. Tėvu, kuris jam sakęs, kad apsilankymas Lietuvoje buvo ilgai atidėta jo svajonė, kuri pagaliau išsipildanti.

JAV administracija remianti pilną, besąlyginį Rusijos karinių pajėgų išvedimą iš Baltijos kraštų. Buvo darytas spaudimas ištverti Rusijos kariuomenę iki rugsėjo 1 d. Ambasadorius įsitikinimu, kad išvedimas nebuvo atsitiktinumas prieš popiežiaus atvykimą. "Jis atstovauja nenugalimai moralinei jėgai" – rašo JAV ambasadorius Ray Flynn.

Dėl Karaliaučiaus srities

Lietuva privalo turėti savo tautinę politiką dėl Karaliaučiaus srities ir joje esančios kariuomenės – konferencijoje pareiškė seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis, kaip praneša ELTA. Jo nuomone, turėtų būti sudaryta vyriausybė institucija, kuri tirtų ten vykstančius politinius ir ekonominius procesus. Karaliaučiuje yra sukoncentruotos didelės Rusijos kariuomenės pajėgos. Lietuva yra atsidūrusi Rusijos kariniame ir ekonominiame glėbyje, nors Lietuvos pramonininkai tai neigia.

Karaliaučiaus srities demilitarizacijos klausimas, pasak V. Landsbergio, buvo pradėtas kelti pirmaisiais nepriklausomybės atstatymo metais. Dabar ir pati Karaliaučiaus srities administracija esanti už spartesnę srities įjungimą į Baltijos kraštų ekonomiką. O tai trukdo karinės pajėgos.

Įvertinti nusikaltimus

ELTOS pranešimu, 23 seimo nariai, atstovaujantys opozicijai, išplatino pareiškimą, kuriame atkreipiamas dėmesys į generalinio prokuroro ir aukščiausiojo teismo pirmininko vilkinimą bylą, kuriose turėtų būti sprendžiami nusikaltimai prieš Lietuvos valstybingumą.

Seimo nariai reiškia susirūpinimą, kad nauju pavadinimu gali būti įregistruota Lietuvos komunistų partija.

"Nenubaustas nė vienas Lietuvos žmonių kankintojas ar budelis. Teisiškai neįvertint-

Pasiruošę dialogui

Ryšium su įvykiais Maskvoje, pasak Estijos ministerio pirmininko M. Laar, Rusija įžengė į naują politikos erą ir nebus grįžta atgal. Jis išreiškė viltį, kad bus laisvi rinkimai ir vykdomos reformos, kurios keis Rusijos vidaus ir užsienio politiką.

Estija palaiko Rusijos reformas ir prezidentą B. Jelciną, kuris gali tas reformas įvykdyti. Estija esanti dar labiau pasiruošusi dialogui tarp abiejų valstybių. Rusų-baltiečių santykiai tapę tam tikru globaliniu barometru. Premjeras išreiškė viltį, kad ateinantys mėnesiai parodys pasikeitimus į geresnę pusę.

Pradėti kovoti...

Tėvynės sąjungos valdybos pirm. G. Vagnorius paskelbė informaciją, kad jis, būdamas premjeru, pritarė (sankcionavo) vidaus reikalų ministerijos ginklų pirkimo susitarimui su neaiškia užsienio bendrove, pavadino įžuliu melu. Savo išplatintame pareiškime sako, kad vyriausybė ir jos vadovas gali skirti pinigų krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministerijoms, bet nei ginklų, nei kitų prekių ir jokių susitarimų nesankcionuota.

Kalbėdamas apie "Respublikos" žurnalisto Vito Lingio nužudymą, G. Vagnorius pažymėjo, kad tai "labai pavojingas visuomenei precedentas, nes nusikalstamumas, atrodo, pakylėtas į pačią aukščiausią politinę pakopą". Turi būti rimčiausias išpėjimas prezidentui, vyriausybei, vadovaujantčiai partijai, jog reikia atsisakyti politikavimo ir pradėti iš esmės kovoti su nusikalstamumu. Žinią paskelbė ELTA.

Įveikė garbingai

"Lietuvos rytu" spalio 5 d. laidoje rašoma:

— Paskutiniame iš pakaunės miškų sugrįžusiam buvusio savanorių streiko dalyviui atidavus ginklą, Seimui surengus krašto apsaugos ministerio apklausą ir išklačius Seimo bei Prezidento grupės konfliktų likviduoti ataskaitas, o Generalinei prokuratūrai išskėlus bylą, iš jos, matyt, tik ir paaiškės, kas šioje neeilinėje nepriklausomos Lietuvos istorijoje buvo ko vertas. Bet jau dabar galim konstatuoti vieną visiška aiškų dalyką: Lietuvoje ginkluoto konflikto iškelti nepavyko, nugalėjo sveikas protas ir gera valia, sustiprėjo teisinis mūsų valstybės pobūdis, o perspektyvoje, ko gero, – ir kai kurios mūsų valstybės institucijos. Krizę Lietuva įveikė garbingai.

Kad ir kaip būtų dabar vertinamas LDDP frakcijos skilimas, apie kurį visą savaitę vyko pakankamai karšti debatai, galų gale jis pasirodys buvęs teigiamas žingsnis: išryškėjo apibrėžtesnis kairiosios pusės spektras, iki šiol prislopintas rinkiminės kampanijos ir porinkiminių organizacinių sprendimų labui įvestos LDDP frakcijos drausmės. Dabar "didžiojoje kairėje" bus Seime vietos turintys "socialdemokratistai", socialistai bei didžiųjų dalimi pogrindyje esantys komunistai. Už Seimo ribų vykstantį politinį Lietuvos gyvenimą tai, be abejo, veiks palankiai – silpnins jo autoritarines tendencijas. Ypač bus įdomu sekti Seimo darbą, kai ima ryškėti ir krikščionių demokratų bei konservatorių dešinėje bei kai kurių centro grupių aktyvumas. Ar naujoji Seimo konfigūracija prisidės prie Parlamento produktyvumo ir jo sprendimų kokybiškumo – parodys artimiausia ateitis.

A+A

JADVYGAI ALBRECHTIENEI

iškeliavus į amžinuosius namus,

"Pašvaistės" choristas – jos dukrą IRENĄ ir ALGIRDĄ DRAGŪNEVIČIUS, dvi kitas dukras ir keturis sūnus, jų šeimas ir visus gimines išsiskyrimo liūdesyje užjaučia –

Londono choro "Pašvaistės" nariai

A+A

NIJOLEI ŠALKAUSKAITEI-LIHS

mirus,

jos dukrą KRISTINĄ, seserį IRENĄ TURŪTIENĘ ir brolių KESTUTĮ nuoširdžiai užjaučiame –

S. V. Paulioniai

I. H. Petkai

A+A

VIKTORUI DAILYDEI

mirus,

sūnų dr. ARŪNĄ, KLF stipendijų skirstymo komisijos pirmininką, ir kitus šeimos narius giliai užjaučia –

Kanados lietuvių fondo taryba

A+A

VLADUI RICKEVIČIUI

mirus,

jo žmoną, dukrą, sūnus, tėvus – BRONIŲ ir MARIJĄ, visus gimines bei artimuosius jų liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

Adolfas Kanapka ir sūnus Juozas su šeima

A+A

PETRUI GIEDRAIČIUI

mirus,

žmonai VANDAI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Birutė ir Kostas Valančiai

A+A

KAZIMIERAI KASPERAITENEI

Lietuvoje mirus,

jos brolių ZIGMĄ GIRDAUSKĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame giliame jų liūdesyje –

E. Dubininkas

I. A. Urbonai

M. E. Zabulioniai

M. Žekienė

MIELAI SESERIAI

A+A

KAZIMIERAI KASPARAITENEI

iškeliavus į amžinybę,

brolių ZIGMĄ GIRDAUSKĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

J. J. Šarūnai

J. S. Sendžikai

A. E. Kuraičiai

A. I. Pūkai

M. Janeliūnienė

A+A

BRONIUI GUDINSKUI

mirus,

liūdesio valandoje jo žmonai EMMAI, sūnams – ROMUI ir JONUI bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą –

*Loreta ir Don Cassidy,
Ottawa, Ontario*

*J. L. Lukšos ir šeima,
London, Ontario*

BRANGIAM TĖVELIUI

A+A

STASIUI MALINAUSKUI

Suvalkų trikampyje staiga mirus,

nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje esančias dukras – STASĘ ZIMNICKIENĘ ir BIRUTĘ BANCEVIČIENĘ su šeimomis, visus gimines bei artimuosius –

A. K. Pajaujai

I. K. Paznėkai

T. L. Bražukai

J. A. Bacevičiai

D. J. Didžbaliai

A+A

STASIUI MALINAUSKUI

apleidus šį pasaulį Punsko apylinkėje,

jo dukras – STASĘ ZIMNICKIENĘ ir BIRUTĘ BANCEVIČIENĘ su šeimomis bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

S. J. Andruliai

J. J. Kamaičiai

O. A. Dzemionai

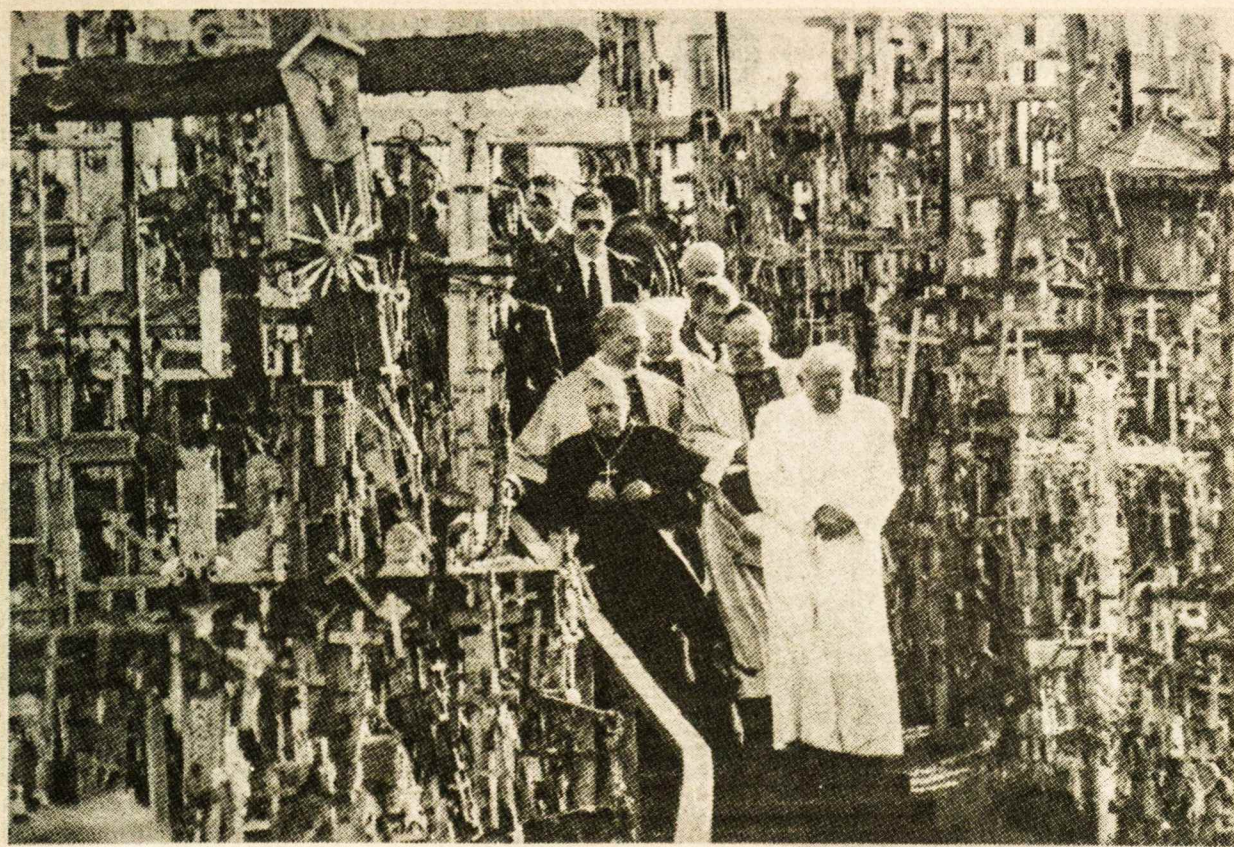
B. S. Prakapai

O. Ažubalienė

O. V. Marcinkevičiai

B. Agurkis

J. Liutkienė

ŠV. TĖVAS JONAS PAULIUS II, nuo Kryžių kalno palaiminęs Lietuvą ir visą krikščioniškąjį pasaulį, lydimas kardinolo V. SLADKEVIČIAUS, Vilniaus arkivyskupo AUDRIO J. BAKŠIO bei kitų palydovų, leidžiasi laiptais žemyn tęsti savo maldininko kelią

Nuotr. V. Gulevičiaus iš "Atgimimo"

Trokštu padrašinti kurti naują Lietuvą

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bet ir kūnu, dabar papildo: "Esu laimingas, galėdamas Jūs priimti apaštališkosios nunciatūros būstinėje". "Jaučiu didelį džiaugsmą, galėdamas būti ant šios žemės". Mes – tauta, "kuri pradeda iš naujo gyventi pagaliau atgauta laisvė". Žvelgdamas į mūsų gyvenimą laisvėje, perspėja, iškelia įsimintiną dalyką: "Aš gerai žinau, kad siaurų interesų našta dar sunki ir kad didelė prievartos pagunda". Praeitį neprašo, bet pėdsakų niekam, ji "stipriai paženklino žmones, tautas ir institucijas".

Tūkstančių tūkstančiai

Didysis dienos renginys – Mišios Vingio parke. Jas su popiežium kartu atnašavo arkiv. A. J. Bačkis, vyskupai, kunigai. Mišių pradžia 10.30 val., o žmonės į Vingį plaukė nuo ankstyviausio ryto. Kiek teko nueiti? 7-10, gal daugiau kilometrų, nes visa, kas ratuota, buvo atšaukta, sustabdyta. Anot bičiulės, į Vingį atėjo Lietuva, kaip šviesiais sąjūdžio laikais – tūkstančių tūkstančiai. Lijo, o žmonės stovėjo oriai, tyliai, kantariai. Popiežius pajaukavo, paguodė. Džiaukimės ir linksminimės, nors ir lyja, tikėdamiesi, kad smarkiau nelis". Iš tikrųjų dangus atsivėrė be gailės, panašiai kaip per šėšių šimtų metų sukaktį, kuomet stovėjome šventoriuje prie baroko įžymybės, Švento Petro ir Povilo šventovės. Ne tūkstančiai, bet stovėjome, liudijome įvykį. Dabar, aplinką pavadinę nuostabiai, popiežius skelbia: "Šiandien pirmą kartą Romos vyskupas įprastinei Viešpaties Angelas maldai kviečia iš Lietuvos sostinės Vilniaus, kur jis atvyko aplankyti kilnias ir senas tautas, išgyvenusias sunkų savo istorijos tarpinį". Dešimčiai jaunuolių suteikdamas Krikšto, Sutvirtinimo sakramentą, jis šias senas kentėjusias tautas guodė, skatino, kėlė.

Su kultūros veikėjais

Aplankymą akademineje Šv. Jonų šventovėje, kur popiežius Jonas Paulius II susitiko su kultūros veikėjais, rektorius R. Pavilionis pavadinio istorijos ir likimo malone, kurios universitetas sulaukė 415-aisiais gyvenimo metais. Jonas Paulius II pasirašė svečių knygoje, padovanojo universitetui knygą, Rožinį, padėkojo rektoriumi už raškų ir pagarbų visų vardu popiežiumi tartą žodį, choram už giesmes, pasakė programinę kalbą, pakartojo "tikrai džiaugiuosi, kad galiu susitikti su Jumis po šios garsios Alma Mater stogu". Joje susitvėję prie Bažnyčios ir mokslo, kultūros santykio, pabrėžia "dėl to mano šiandieninis pokalbis su jumis yra itin reikšmingas, jis atverčia naują jūsų šalies kultūros gyvenimo puslapį". Tame puslapyje labai svarbi vieta turėtų priklausyti mąstymo etikai, palankiam mąstyme klimatui, neįmanoma be galimybės mąstanciam žmogui – Dievo kūriniui. Eiti į Kūrėją, Dievą, siekti Dievo.

Apžvelgdamas naują puslapį, teigia: jame "esama atviros plačios erdvės tikėjimo pokalbiui su kultūra", priduria, kad

toks pokalbis yra būtinas ir skubus, ypač dabar, kai pasaulis jaučia istorijos lūžio akimirką. Tokie istorijos lūžio akimirkai štai kaip atsiliepa apie Vilniaus universiteto vaidmenį: "Jūsų universitetas tampa reikšmingu simboliu. Nepaliauja teigti nekintantį Bažnyčios pašaukimą liudyti meilę. Šios meilės paskatintas ir atvykau pas jus. Apglėbiu visus ilgai kentėjusius brolius, bet pirmiausia (kaip įsidėmėtinai) trokštu kartu su jumis žvelgti į ateitį, į mūsų laukiantį pažangos ir taikos kelią".

Išeinantį Šv. Tėvą sveikina susirinkę kieme. Gieda "Ilgiausių metų". Gieda ir šeimininkas – rektorius, apsisiautęs mantija su visom regalijom. Popiežius tuoj pat pastebi: "O gerai gieda ne tik jūsų chorai, bet ir rektorius". Pastabėlę italų kalba beregint išverčia arkiv. A. J. Bačkis.

Dirbti sutartinai

Antrosios dienos vakarą popiežius praleido lenkų, šventosios Dvasios šventovėje, stebuklingame Vilniaus baroko statinyje. Čia susirinkusius lenkiškai pasveikino arkiv. A. J. Bačkis, gimtąja kalba kalbėjo popiežius Jonas Paulius II. Vėl kiek meilės Vilniui, Lietuvai, kiek širdies kvietime atversti naują istorijos puslapį, sutartinai dirbti! "Esu pirmą kartą Vilniuje, tačiau visą savo sąmoningą gyvenimą buvau šiame mieste. Buvau čia mintimis ir širdimi, visa savo esybe. Dėkoju Dievui, kad čia atvedė". Čia jo kalbos klausėsi ir svečiai iš Lenkijos: primas kardinolas Glemp, Lenkijos vicepremyeras H. Goryczewski, taip pat apaštališkasis nuncijus Vilniuje arkiv. J. M. Garcia.

Kaune, Kryžių kalne, Šiluvoje

Antroji kelionės dalis, trečioji diena prasidėjo Kaune, praėjo be lietaus, dangus miestui buvo maloningas... Santakoj, prie Nemuno ir Neris, atsivėrė akis, širdį pakerintys gamtos, architektūros vaizdai. Toje senosios istorijos, meno, gamtos kupinoje erdvėje popiežius atnašavo Mišias. Po pietų Dariaus ir Girėno stadione įvyko susitikimas su jaunimu, kurį pristatė vysk. S. Tamkevičius.

Paskutinę, ketvirtą kelionės dieną svečias pasiekė Šiaulius, Kryžių kalną, Šiluvą. Straigtasparniui atskridusį į specialiai įrengtą aikštelę Šventąjį Tėvą pasitiko kardinolas Vincentas Sladkevičius, vyskupai, kunigai, rajono ir savivaldybės vadovai, tūkstančių tūkstančiai maldininkai, ne tik iš Lietuvos. Būta jų iš Prancūzijos, JAV, Lenkijos, Karaliaučiaus.

Kryžių kalnas, 12 km nuo miesto. Kiek čia įvairiausių kryžių, kryželių: medinių, akmeninių, metalinių, iš popieriaus, karoliukų, degtukų, sąmanų, stiklo, plastmasės... Kiek statulėlių, paveikslų, griautų, verstų, naikintų, vėl atstatytų. Vienas tarp jų pastatytas po pasikėsinimo prieš Joną Paulių II. Lentelėje prašymas: "Jėzau, saugok popiežių". (Vėliau per spaudos konferenciją nuolatinis kelionių palydovas J. N. Vells pasakė: "Nesu matęs tokio susijaudinusio Jo Šven-

tenybės"). Gaila, niekas popiežiui nepasiūlė minties atvežti kryžių kalnan dovana – kryžių iš Vatikano.

Kryžių kalnas mūsų Golgotos liudininkas. Mūsų istoriją, kančią iškelia pavyzdžiu pasauliui. Ar nusipelnėm tokio vertinimo, pasitikėjimo? Ar paveiks jo palaiminimas mūsų širdį, protą. "Nuo šio kryžių kalno noriu palaiminti visas lietuvių karmas – ir jūsų senelius, ir šių dienų lietuvių, ir ateities kartas, noriu palaiminti visus šios šalies gyventojus, visą krikščionišką Europą ir visą pasaulį". Toliau popiežius tęsia apie kryžiaus paslaptį – kančios ir prisikėlimo, mūsų išganymo paslaptį, žmogaus stiprumą ir silpnumą. Jis stiprus, kai kenčia "kartu su kryžiumi, su Kristumi". "Ir šitą žodį noriu jums palikti kaip lietuvių tautos pavyzdį. Tai yra jūsų pamoka visam pasauliui. Ir iš šio Kryžių kalno tatau sakau, skelbiu visam pasauliui".

Kelionės pabaigoje Žemaitijos miestelis Šiluva, į kurią popiežius atskrido iš Šiaulių, ten paislęs, papietavęs. Per miestelį į koplyčią važiavo pamobilium, o maldininkai ėjo, važiavo iš vakaro, netilpo jie nei šventovėje, nei šventoriuje.

Koplyčia statyta architekto A. Vivulskio. Viduje paliktas akmuo, ant kurio pasirodė Dievo Motina. Okupacijos metais koplyčios aplinkos tvarkymą projektavo raseiniški architektas Vladas Eimutavičius. Šventasis Tėvas prie altoriaus, iškilusio ant istorinio akmens, meldėsi: "Padaryk stebuklą, padėk lietuvių tautai skausmingą praeities patirtį paversti džiugia ateitimi".

Palieka brangią šalį

Paskutinė naktis nunciatūroje ir atsisveikinimas su Vilniumi. Orauostyje valstybės, tautos vardu už suteiktą garbę susitikti dėkoja prezidentas, dėkoja už išmintingą žodį, ypač sakytą gražia lietuvių kalba, už didžiųjų garbę Lietuvai, kelionės dienomis atsidūrusiai katalikų pasaulio dėmesio centre. Popiežius po kreipinio į prezidentą – "itin dėkoju gerbiamajam prezidentui, atstovaujančiam visai lietuvių tautai" – kardinolą, vyskupus ir t.t. kreipėsi į mus, mielus lietuvių "netrukus paliksiu tokią man brangią jūsų šalį". Toliau linkėjimai vėl tokie šviesūs, dideli – "linkiu, kad šios kilnios tautos vaikai, siekdamiesi moralinės ir medžiaginės pažangos Dievo širdyje, surastų šviesą ir paramą, išlaikytų taiką visuomenėje ir dvasios ramybę". O Bažnyčiai tos pačios, vienintelės tiesos teigimas – skleisti meilės evangeliją.

Televizijos ekrane atsiveikimo akimirkos; besišypsantis veidas, mostas ir baltutėlė, grakšti paukštė "Alitalia" išskrenda! Viskas? Taip pat stambiu planu kitas vaizdas – Vilniaus katedra, tokia šviesi šviesi, kilni ir bokštas. Jo sunki apatinė dalis dar prieškrikščioniškojo laikotarpio, o viršūnėje metalinis kryžius. Kryžius – kančios, prisikėlimo – meilės simbolis, ar pakelsime galvą į jį, paskutinės pagonės "kilnios tautos vaikai"?

Įsručio apylinkėse apsilankius

MARIJA PURVINIENĖ

MARTYNAS PURVINAS

Liepos pabaigoje dalyvavo Lietuvos kraštotyros draugijos surengtoje ekspedicijoje į Karaliaučiaus kraštą – senąsias nadržučių genties žemes ties Priegliaus bei Įsručio upėmis. Žygiui vadovavo draugijos pirmininkė Irena Seliukaitė ir žinomas Mažosios Lietuvos istorijos specialistas dr. Algirdas Matulevičius. Kartu vyko kraštotyrininkai iš įvairių Lietuvos miestų: vilniečiai Vitalija Miežutavičiūtė ir Romas Apanavičius, šiaulietė Zina Subacienė, kauniečiai Irma Juronytė, Romualdas Povilaitis ir mes abu, Vytautas Čižauskas iš Rumšiškių muziejaus.

Ekspedicijos metu ieškota Įsručio apylinkių kaimuose ir miesteliuose gyvenančių lietuvių, surinktos žinios apie juos, sušelpiant tenyščius lietuviškais leidiniais – laikraščiais ir knygomis. Mudu fotografavome senuosius pastatus, dabartinį gyvenviečių vaizdą. Taip bandėme įamžinti aplinką, kurioje gyvena mūsų gentainiai.

Tiesa, nadržučių laikus dabar primena tik labai kuklios žymės. Tarp sužlusių giraičių ir dykvičių slepiasi senovinė Romuva, kur ant aukšto kalno Auksinės upės pakrantėje vyko anuometinės apeigos.

Daugiau kas liko iš Prūsijos valstybės laikų, kai lietuvininkai būrai sudarė didžiųjų krašto gyventojų dalį – deją, iširpusią maro, vokiečių kolonizacijos ir griežtos germanizacijos šimtmečiais. Tad fotografavome ir aprašinėjome senąsias valstiečių sodybas, dvarus ir šventoves, miestų pastatus. Greitinant jų vietovių ir aplinkinių kraštų statinius, bandysime išvystyti juose baltiškių tradicijų atspindžius – deją, šiandien jau veikia įvairių pasikeitusiose Įsručio apylinkėse.

Jau nemaža buvo rašyta apie Karaliaučiaus krašto suniojimą sovietmečiu. Daug kas buvo sugriauta aršiu mūsų metu, dar išlikusias gyvenvietes bei sodybas beatoduriškai niokojo naujieji krašto valdytojai, visai niekindami "vokiškųjų fašistų" palikimą, nenorėdami nė girdėti apie kažkokią Mažąją Lietuvą. Rytietiški papročiai, dar iškreipti sovietinės tvarkos, ištisies aštriai kirtosi su vakarietiškomis Rytprūsių tradicijomis. Kaip koks pokarinio gyvenimo simbolis atmintyje liko buvusios kapinės prie nugriautos šventovės – ten vietos gyventojai sau daržus įsirengė. Kažkaip kraupu buvo žiūrėti į vaisiais aplipusius medžius, sudodintus į žmonių palaukus... Kitur nuo kapų nuimta metalinė tvorelė aptverta šokių aikštelė...

Tad lietuvininkų gyvenimo žymės naikino ne tik laikas, bet ir naujųjų šeiminkų pastangos. Vaziuodami ištuštėjusiu kraštu, neberasdavome išties kaimų, kitur vien liekanas aptikdami buvusių stambiųjų dvarų ar sodybų. Beje, tame krašte labai ryškus sovietinis "fasadinio" tvarkymo būdas. Ties pagrindiniu keliu nedaug tesimato griuvėsių – bent jau pravažiuojantiems stengtasi gražesnį vaizdą parodyti. Užtat nuošalesnėse vietose atsiveria visokiausi reginiai – ir nugyventos dykros, ir buvusių mūrų liekanos, ir šiandieninis apsilaidimas.

Tuose užkampiuose daugiau aptikome senų, kartais vaizdingų ir vertingų pastatų. Tokia buvo iš XVIII a. – K. Doneičiaus laikų išlikusi Didlaukių šventovė, Narkyčių ir Plybiškių klebonijos, rūmų liekanos Toplaukyje, garsusis Jurbarko-Georgenburgo žirgynas.

Daugiau pastatais užsiėmė, tik probėgšniais susitikdavome su vietos lietuviais, su kuriais bendravo kiti ekspedicijos dalyviai. Tėbėra tame krašte labai įdomių žmonių – Lietuvos partizanų ir tremtinių, negalėjusių grįžti į gimtinę, dėl kitų priežasčių vėliau atsikėlusiu ir rimtai ūkiu užimančių, lietuvių nepamiršančių. Deja, tokie mums pasirodė mažuma. Kur kas daugiau kitokių pasirodė – netgi lietuviškoje šeimoje rusiškai tarp savęs šnekančių ar mai-

šytose šeimose nebedrįstančių lietuviškai prabilti, juolab savo vaikus tos kalbos pamokyti. Gana buvo ir apsilaidimo bei girtuoklystės – tiesa, mažiau ženklios tame krašte, kur ne taip jau dažnai visai blavių sutiksi. Daug kas nusilenkė gan primygtinam rusiškos aplinkos spaudimui, tūlas ir į Lietuvos pusę nenori žiūrėti.

Tad blaiviai vertinant esamą padėtį, reiktų jausti, jog anaipol ne visi iš Karaliaučiaus krašte gyvenančių 20 ar 30 tūkstančių lietuvių taps tenai lietuvių apaštalais, padės gaivinti Mažosios Lietuvos dvasią. Netgi priešingai – reiktų padėti nemaža pastangų, bandant išsaugoti bent dalies tų žmonių tautinę savimonę, ypač globojant svetimose apylinkėse augančius vaikus, nors lietuviška spauda juos aprūpinant.

Tai ne taip jau paprasta dėl didžiosios Rytų valstybės imperinių užmačių ir dėl painiausios Rusijoje, ką teko patirti kelionės metu. Deja, netgi lietuvių kilmės valdininkas iš Karaliaučiaus pikta aiškinosi, kas mums leido po kraštą landžioti, kažką tyrinėti be ypatingų leidimų. Ne vienas lietuvis prašė lietuvišką spaudą kaip nors atgabenti – mat, visokiais draudimais ir išsukinėjimais veikia uždaryti oficialūs keliai – tenyščiams kaimo gyvenančiam veik neįmanoma iš Lietuvos kokią ledinį užsisakyti ir gauti į namus.

Gan būdingas buvo ir vietos valdininkų elgesys. Pradžioje maloniai prižadėta visai pagelbėti, tik vėliau ta pagalba vis atidėliojama, tai vis pas kitus nukreipiant, tai pasiūlant vėliau teirautis. Taip netruko ir ekspedicijai skirtas laikas prabėgti. O buvome patikę pačiu painiausiu metu – staiga paskelbtas Rusijos pinigų keitimas, nebetiko mūsų Lietuvoje anksčiau išsikeisti banknotai, o svetimiems keisti niekas nenorėjo.

Kuklią pašalpą ekspedicijai buvo skyrusi Kultūros ir švietimo ministerija. Mums rūpėjo iš jos bent jau benzino apsirūpinti kelionėms po Įsručio apylinkes. Vien tai jau varto didžiausiu keblumu. Per valstybių sienas atsargų vežioti nebuvo galima, o ten įsigyti velgi painu. Valdininkų žadėto pigesnio benzino taip ir negavome, o turguje perkant daug brangiau atsiėjo. Nėgana to – tenyščiai dar sugebėjo mūsų mašiną apiplėšti, tad vėl likome veik be benzino. Tad ilgiau ir negalėjome pabūti tame krašte, nepavyko

(Nukelta į 5-tą psl.)

Lietuvos prezidentas ALGIRDAS BRAZAUSKAS, lankydamasis Niujorke, 1993 m. rugsėjo 28 d. susitiko su PLB-nės ir JAV LB-nės atstovais. Nuotraukoje PLB valdybos pirm. BRONIUS NAINYS pokalbyje su prezidentu Nuotr. D. Širvytės

Lietuvos ekonomistai Toronte

Spalio 3, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose paskaita "Lietuvos ekonomika ir ryšiai su Vakarais" skaitė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos techninės pagalbos skyriaus vedėja dr. Jolanta Kriškoviciėnė. Šiuo metu ji studijas gilina York universitete. Kartu su ja yra atvykę ir Klaipėdos universiteto ekonomijos teorijos prof. Vytautas Jusčius ir Vilniaus universiteto dėstytoja Vilija Kostelnickienė bei Kaune dirbanti programuotoja Dalia Kriščiūnienė. Jie visi įsijungė į pokalbį ir atsakinėjo į dalyvių klausimus. Ypač išsami, daug ir iš širdies kalbėjo prof. Vytautas Jusčius.

Savo įdomioje ir konkrečioje paskaitoje dr. J. Kriškoviciėnė vartojo nemažai statistikos duomenų, bet pripažino, kad vargu ar statistika patikima. Dauguma ekonominių ryšių ir veiklos tebėra su Rusija ir buvusios Sov. Sąjungos kraštais. Pabrėžė, kad eksporto struktūra nėra patenkinama, importo – dar blogesnė. Lietuva negali pirkti žaliavų ir medžiagų Vakarų šalyse. Pramonės gamyba yra sumažėjusi apie 50%. Nuo gegužės mėn. kainos nebekyla, tačiau realus uždarbis sumažėjo 60%, nors jau yra pastebimas stabilizavimas.

Užsienio ekonominiuose ryšiuose svarbiausias yra investicijų sūkurčių pasirašymas. Investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos sutartys pasirašytos su visomis Skandinavijos šalimis, JAV, Vokietija, Prancūzija, Šveicarija, Italija ir Anglija, laisvos prekybos sutartys –

su Skandinavijos šalimis ir Šveicarija. Viena pagrindinių priežasčių, kodėl yra mažai užsienio investicijų, tai įstatymas, pagal kurį užsieniečiai negali pirkti žemės, o tik ją išnuomoti 99 metams. Jau yra pasirašytos sutartys dėl bevizinio įvažiavimo į Daniją, Norvegiją, Angliją.

Smulkiai buvo aptarta užsienio šalių pagalba Lietuvai bei jų investicijos Lietuvoje. Nors investicijos labai sulėtėjo, tikimasi, kad palaipsniui jų padaugės. Paminėjo, kad 3 milijonai ECU skirta Lietuvos smulkiam verslui vystyti. Trys bankai gali pinigų skolinti smulkiems verslininkams iš 12%. Tačiau daugelis jų negali paruošti smulkaus verslo planų ir tokia paskola pasinaudoti negali. Pasitraukia iš rinkos buvę jaunieji verslininkai, pradėję su entuziazmu, bet be reikiamų žinių.

Visi kalbėjusieji pasisakė, kad York universitete įgytos žinios bus labai naudingos, ypač verslo planų sudaryme, o Vytautas Jusčius įterpė, kad ir Kanadoje esama socializmo: prakalbama be naudos – kuras dar būtų galima pagerinti.

Viesnijos pasidžiaugė, kad Kanados moterys verslininkės pasikvietė jas ir pabendravo, užmegzė ryšius.

G. Procuta paklausė, ar Lietuvos ekonomistai yra apskaičiavę išievojimą pagalbą Lietuvai. Atsakymas buvo – ne, bet tai bus padaryta.

Pasibaigus paskaitai ir klausimams, visi vaišinosi kavute su sausainiais ir dar ilgokai tęsė asmeninius pokalbius.

G. Bijūnienė

Beautiful Lithuania. We fly you there more often.

Lufthansa has daily flights from Canada to Germany and from there 7 weekly nonstop flights to Vilnius. Add to this our attractive tariffs, our friendly in-flight service and you'll discover why

more international travellers fly Lufthansa to Central and Eastern Europe than any other airline.

* For the best price ask your Travel Agent or call Lufthansa 1-800-56-FY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

DEIMANTINIS "ŽIBURYS"

"Žiburio" draugija katalikišką savo vardo gimnaziją Vilkaškyje įsteigė 1918 m. lapkričio 15 d. Pirmąją trylikos abiturientų laidą "Žiburio" gimnazija išleido 1923 m. Šiai 1930 m. suvalstybtai gimnazijai buvo suteiktas dr. J. Basanavičiaus vardas. Dabar istoriniame gimnazijos pastate yra įsikūrusi centrinė Vilkaškos rajono biblioteka. Pradedant naujosios mokslo metų, jame paminėta deimantinė "Žiburio" gimnazijos sukaktis, sutraukusi gražų būrį auklėtinių. Praeitais dienoms buvo skirtas prisiminimų vakaras su mokytojo J. Dadurkevičiaus pravaista pamoka. Ši gimnazija gyvenimui yra išleidusi poetus ir rašytojus – Salomėją Nerį (1904-1945), Juozą Tysliavą (1902-1961), Kostą Kubilinską (1923-1962), Antaną Vaičiulaitį (1906-1992), Kazį Bradūną, Petronėlę Orintaitę ir daug kitų žymių lietuvių. Deimantinė gimnazijos sukaktis paminėta iškilminga konferencija. Jos dalyviai aplankė dr. Vinco Kudirkos kėtelę Paežeriuose ir dr. Jono Basanavičiaus gimtą vietę Ožkabaliuose.

VYSKAPUS RUSNĖS SALOJE

Istorijos pirmo vyskupo apsilankymo sulaukė Rusnės salos gyventojai. Pas juos rugsėjo 12, sekmadienį, atvyko Telsių vysk. Antanas Vaičius su mons. Alfonsu Svarinuku ir Šilutės rajono šventovių kunigais. Rusnės saloje įvyko svečių susitikimas Nemuno pakrantėje, kur vietiniai tautodailininkas A. Šalkauskas yra pastatęs iš medžio sukurta koplytėlę. Rusnės miestelio centre vysk. A. Vaičius atnašavo Mišias. Sutvirtinimo sakramentą jis suteikė beveik pusei tūkstančio vaikų, suvežtų iš viso rajono. Vysk. A. Vaičius taip pat šventino laikinę koplyčią. Ja teks naudotis, kol bus užbaigtas Rusnės evangelikų parapijos šventovės atnaujinimas. Tada tos istorinės šventovės pamaldas turės ir evangelikai liuteronai, ir katalikai. Pamokslė vysk. A. Vaičius džiaugėsi, kad Ragainėje atnaujinama koplyčia, o Tilžėje statoma katalikų šventovė.

PAMINKLINĖ "KANČIA"

Rugpjūčio 22 d. Klaipėdoje buvo atidengta konkursą laimėjusio vilniečio Juozo Genevičiaus paminklinė skulptūra "Kančia", skirta Sibiro plotoje liksiems ar iš jų sugrįžusiems Lietuvos sūnams ir dukroms. Skulptūra, vaizduojanti po tarydimo kamerą grąžinamą kalinį, pastatyta aikštelėje prie S. Daukanto gatvės, kur rūsius turėjo pokaryje savo pavadinimą dažnai kaitaliojusiu kruvinoji sovietų NKVD institucija. Skulptūrą iš bronzos išliejo klaipėdiškas Kazys Černiauskas. Jos pagaminimą ir pastatymą aukomis finansavo Klaipėdos savivaldybė, šio miesto įmonės bei akcinės bendrovės, Lietuvoje gyvenantys Sibiro tremtiniai. Paminklinę "Kančios" skulptūrą atidengė Lietuvos politinių kalinių, ir tremtinių sąjungos pirm. B. Balys Gajauskas, pašventino Kristaus Karaliaus šventovės klebonas kun. Bernardas

V. Kst.

Talaišis. Kalbėjo Lietuvos seimui išrinkti buvusieji politiniai kaliniai bei tremtiniai R. Hofertienė, Z. Šličkytė ir S. Malkevičius.

KODĖL TIK 15 METŲ?

Vilnietis J. Žvinakevičius, nusivylęs menkoms baismėms jau teistiems nusikaltėliams, "Tiesos" rugpjūčio 12 d. laidoje rašo: "Taip jau išeina, kad Lietuvos Baudžiamojo kodekso straipsniai recidyvistus arba plėšikus leidžia bausti laisvės atėmimu ne daugiau kaip 15 metų. Kalėjimas iki gyvos galvos – retas atvejis. Mirties bausmė yra tabu dėl kitų šalių viešosios nuomonės. Bet pasakykite, gerbiameji įstatymų leidėjai, kodėl mes dantimis ir nagais įsikibę į šį mistišką skaičių lyg į gelbėjimosi ratą? Lietuvoje labai mėgstama remtis civilizotų šalių patirtimi. Bet jėga, pvz. JAV, galima 'užsidirbti' laisvės atėmimo nuo minimumo iki... šimto metų! Ar ne laikas mūsų Seimui apie tai bent pradėti galvoti? Viešėdami užsienyje, Seimo nariai galėtų pasiteirauti, kokie įstatymai taikomi plėšikams ir recidyvistams?"

GEDULO VAKARAS VILNIUJE

Gedulo vakarų Lietuvos operos ir baletų teatre rugsėjo 23 d. buvo paminėtas Lietuvos žydų tautų dvasios penkiadesimtmetis. Minėjime dalyvavo Lietuvos vadovai, seimo ir vyriausybės nariai, diplomatinio korpuso atstovai, svečiai iš užsienio, buvusieji geto kaliniai, kovotojai prieš nacizmą ir žydų gelbėtojai. Po stilizuota Dovydo žvaigždės scenoje buvo išstatytos gedulo kaspino apjuostos Lietuvos ir Izraelio vėliavos. Šešias žvakes ritualinėje menoro žvakidėje, primenantis šešis milijonus nacių nužudytų žydų, uždegė buvusieji geto kaliniai, skambant senovinei raudai. Tada kalbėjo Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, vakaro dalyvių paprašė susikaupimo minutę pagerbti žydų tautos aukas. Jis priminė aštuonis šimtmečius trukusių taikų bei draugišką lietuvių ir žydų gyvenimą Lietuvoje. Tai liudija Vilnius, žydams tapęs Lietuvos Jeruzale. Dabartinė nepriklausomybę atgavusi Lietuva žydams vėl grąžino jų religines bei kultūrinis teises. Bundes- tago delegacijos vadovė Renata Schmidt vokiečių vardu pasmerkė kraupų nacių nusikaltimą. Lietuvos žydų vardu kalbėjo Vilniaus geto kovotojų sąjungos pirm. Dimitrijus Gelpinas, Lietuvos seimo narys ir žydų muziejaus direktorius Emanuelis Zingeris. Žydų gelbėtojų kauniečių vardu – Vladas Vartėkas. Izraelio ambasadorė Tova Hercl grupei žydų gelbėtojų įteikė "Pasaulio teisuolio" medalius ir diplomus. Jautrų padėkos žodį žydų gelbėtojams tarė iš geto išgelbėta poetė Violeta Palčinskaitė. Žydų muzikos ir raudų programą atliko Juozo Domarko diriguojamas Lietuvos filharmonijos simfoninis orkestras, solistai sopranas Eva Ben-Zvi ir bosas Liudas Norvaiša.

V. Kst.

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative – atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėlių iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į IRRIIF. Su malonumu pagali susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienei** tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Pristato jūsų artimesiems maisto produktų siuntas, sudarytas Lietuvoje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų. SIUNTINYS nr. 2

Miltai	10 kg	Pupelių kava	500 gr
Cukrus	10 kg	Arbata	200 gr
Kumpis rūkytas	3 kg	Sokoladas	500 gr
Dešra rūkyta	3 kg	Majonezas	400 gr
Sviestas	1 kg	Šprotai	5 dėž.
Sūris olandiškas	1 kg	Aliejus saulėgrąžų	2 l
Manų kruopos	2 kg	Kiaušiniai	20 vnt.
Lazdyno riešutai	1 kg		
Apelsinai	2 kg	Kaina	\$105.00

Miltai	10 kg	Dešra	2 kg
Cukrus	10 kg	Razinos	2 kg
Ryžiai	10 kg	Džiuvintos slyvos	1 kg
Makaronai	5 kg	Mielės	100 gr
Kruopos	3 kg	Alyva saulėgrąžų	2 l
Manai	2 kg	Kiaušiniai	10 vnt.
Sūris lietuviškas	2 kg	Kaina	\$92.00

Pagal galimybes bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės. Kainos gali keistis dėl Lietuvos rinkos kainų. ŽIURĖTI PAGRINDINĮ SKELBIMĄ 4 psl.

Dalis Buffalo lietuvių klubo narių. Stovi iš kairės: dr. A. MUSTEIKIS, M. STANKUS, V. GAMŽIUKAS, A. MASIULIONIS, L. BALČIUS, R. STANKUS. Priekyje – M. MICHALSKI ir A. DOLATA (Gautos pavarės vyriška giminė)

London, Ontario

LITUANISTINĖ L. EIMANTO vardo mokykla 1993-94 mokslo metų pradžioje rugsėjo 25 d. Veiks 25 šėstadienius ir baigsis Motinos dienos minėjimu 1994 m. gegužės 1 d. Pamokos – nuo 10 v.r. iki 12.30 v.p.p. su 10 min. pertrauka. Įvedamas mokyklos mokinių giedojimas, pritariant gitarai, Siluvos Marijos šventovėje, kai kuriomis progomis pamaldų metu. TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIO "BALTIJA" repetitijos suaugusiems pradedamos spalio 22, penktadienį, 8-10 v.v. Vaikams nuo 5 m. amžiaus sekmadieniais 6-7.30 v.v. ATKURIAMOS SKAUTŲ - ČIŲ SUEIGOS ir veikla spalio 24 d. po 11 v. Mišių. Sueigos numatomos kartą per mėnesį. Viršmintų žinių reikalais kreiptis į Rasą Kurienę tel. 657-5258.

MIRTIS, ilgesnį laiką aplenkusi Londono lietuvių, per savaitę sugrįžo į dviejų sergančių šeimas: a.a. Bronius Keburis, gimęs 1915 m. sausio 6 d. Daugeliškų kaime, Pabaisko valsč., Ukmėrgės apskr., mirė rugsėjo 29 d. Strathroy, Ont. Middlesex ligoninėje. Baigęs Daugeliškų prad. mokyklą, mokėsi Ukmėrgės amatų mokykloje. 1942 m. vedė Elena Balžekaitę. Dirbo Vilniuje nuo 1938 m. iki 1944 m. kai teko vienam pasitraukti į Vokietiją, iš kurios pokaryje atvyko Kanadon žemės ūkio darbas. Parodė daug pastangų išsikviesti iš už "geležinės uždangos" žmoną Elena, kurios sulaukė 1966 m. gruodžio 9 d. Buvo pareigingas lietuvis, gabus meistras – jo darbu papuošta ir Šiluvos Marijos šventovė. Gyveno Strathroy miestelyje, prie Mount Brydges lietuvių tabako ūkininkų, atli Londono. Iš Strathroy Visų Šventųjų R.K. šventovės palaidotas spalio 2 d. to paties vardo kapinėse. Liūdesy liko žmona Elena ir dvi velionies sėsesys Lietuvoje, Janina Misiūnienė ir Zosė Jasiūnienė. Anksčiau yra mirę broliai Rapolas Lietuvoje ir B. Ingersoll, Ont. Užuojautas reiškiniai auko bus krepčiamos jų pasirinktai šalpai. Laidojimo apeigas atliko Šiluvos Marijos par. Londone klebonas kun. K. Kaknevičius.

a.a. Jadvyga Ošurkaitė-Albrechtienė, gausiausios lietuviškos šeimos Londono lietuvių tarpe matariachė, išaugusi 3 dukras ir 4 sūnus, savo 84-ais metais mirė spalio 7 d. Viktorijos ligoninėje Londono.

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuviams, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutėi, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai riša knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreiptis į **Angele Salvaitytę, B.A.**, pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

Buffalo, New York

Dr. GRAŽINA M. SLAVENIENĖ, Lietuvių klubo pirmininkė rugsėjo 26 d. sukvietė reorganizacinį susirinkimą, kuriame išrinkta nauja klubo vadovybė: L. Balčius – pirm., M. Michalski ir A. Dolata – vicepirmininkės, R. Stankus – išd. Klubas pasiryžęs sustiprinti savo veiklą. Nutarta rinktis bendroms Kūčioms gruodžio 12 d., minėti Lietuvos nepriklausomybės dieną kovo 6. Klubas kviečia apylinkės tautiečius prisidėti prie veiklos. L.B.

Hamilton, Ontario

PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS aukos: a.a. Marytės Vegeraitės atminimui \$30 – B. Perkauskienė; a.a. Leonardo Žilvyčio dvejų metų atminimui: \$20 – F. A. Povilauskai, T. J. Povilauskai; kitos aukos: \$100 – O. B. Steponavičiai; \$50 – E. Bubnys, G. Agurkienė; \$20 – S. Domeikienė, V. A. Januškos, A. A. Mikalauskai, T. P. Kareckai, E. A. Liaukai, E. Simaitienė, J. S. Miškiniai, E. Dirsienė; \$5 – B. Skveckienė.

Nuoširdžiai visiems dėkojame – Pagalba Lietuvos vaikams komitetas

VISŲ LIETUVIŠKŲ ORGANIZACIJŲ iniciatyva spalio 24 d. ruošiami pusryčiai paremti "Ronald McDonald House" Hamiltone. Kviečiami visi apylinkės lietuvių atsilankyti po abiejų Mišių į Jau-nimo centrą, kur bus maisto ir turtinga loterija. Savo dalyvavimu paremsite labai kilnų tikslą. (Žiūr. "TŽ" 41 nr.) Rengėjai

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PAGERBĖDAMI a.a. BRONIŲ GUDINSKĄ, mirusį 1993 m. spalio 7 d., jo atminimui aukoj: Lietuvos vaikų namams: \$25 – J. Strodamskis; \$20 – G. Rugienius, J. Jocas, Z. I. Rickus, B. Dirsė, A. Kairys, B. Lukošienė, A. K. Ratavičiai, M. Obelėnienė, Alb. Augustinavičius, P. Vežauskas; \$10 – S. Beržinis, J. Vitas. Iš viso \$245. "Tėviškės žiburiams": \$20 – M. V. Miceikos, J. Maciulis, A. B. Stonkai, V. Glaveckas; \$15 – Z. P. Augaičiai; \$10 – P. Pargauskas, V. Jakubickienė, S. Beržinis, V. Vytas, P. Lapienis, M. Norkus. Iš viso \$155. Aukotojams nuoširdus ačiū. J. Vitas

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių višuoje pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Sibire žuvusio brolio Edvardo Jankaitis-Jankausko atminimui Vladas Jankaitis įteikia Vilniaus universiteto medicinos fakulteto studentams, tremtinių vaikams, asmenines metines stipendijas. Iš kairės: prof. GINTAUTAS ČESNYS, V. Jankaitis dukrė REGINA, studentai – PETRAS DŽENKAITIS ir JONAS BARTLINGAS, VLADAS JANKAITIS

Delhi, Ontario PADEKA

Nuoširdžiai ačiū visiems už dalyvavimą a.a. Zigmo Obelieniaus mirimo metinėse. Ačiū klebonui kun. L. Kemėšiui už visus patarnavimus, B. Vytienėi už vargonavimą, chorui už gražų giedojimą, B. Lukošienėi už skaitinius, ponions už skanius pyragus. Dėkingi – žmona, vaikai ir vaikaičiai

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%
santapus 2.25%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.75%
90 dienų indėlius 4%
1 m. term. indėlius 5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 4.50%
3 m. term. indėlius 5.25%
5 m. term. indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 5%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.25%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 7%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapus dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Zenonas Tamošauskas rugpjūčio 16 d. mirė Hot Springs kurortinio miesto ligoninėje, sulaukęs 84-rių metų amžiaus. Vėlonis buvo kilęs iš Mažeikių krašto, nepriklausomybės metais tarnavęs Lietuvos vidaus reikalų ministerijoje. Išeivijoje vertėsi dailinės amatų statybose. Gyventi jam teko Kanados Montrealyje, Kalifornijos Los Angeles ir Arkanso Hot Springs miestuose. Ten jį 1993 m. balandžio mėnesį aplankė sūnėnas Bronius Tamošauskas, Lietuvos operos tenoras. Balandžio 18 d. jis dainavo Čikagos lietuvių operos pastatytose V. Bellinio "Normoje". A. a. Z. Tamošauskas po Mišių St. Mary's katalikų šventovėje palaidotas vietinių Crestview kapinių lietuvių skryje.

Lietuvių namai Klivlande rugsėjo 10-12 d.d. iškilmingai paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį. Minėjimo programą suplanavo ir paruošė specialus komitetas, vadovaujamas Jurgio Malskio. Minėjimas penktadienio vakarą buvo pradėtas šokiais viršutinėje Lietuvių namų salėje. Dalyviai buvo ne-gausūs, neįstengė užpildyti salės. Matyt, didžioji Klivlando lietuvių dalis ruošėsi pagrindiniam minėjimui šeštadienio vakarą. Šį kartą minėjimą atvyko ne tik lietuviai, bet ir jų svečiai. Lietuvių namų narius ir jų pirm. Raimundą Butkų Ohio gubernatoriaus vardu sveikino Ronald Simens, miesto tarybos vardu – jos atstovas Michael Polansek. Sveikinimą atsiuntė Klivlando burmistras Michael R. White. Jo ir gautas Onos Mikulskienės bei Stefos Stasienės sveikinimus perskaitė programos vadovas J. Malskis. Minėjimo dalyvių su lietuvių namų įsteigimu ir kultūrine veikla supažindino jų iniciatorius Zenonas Dučmanas. Buvo pagerbti pirmieji LN akcininkai Povilas Šukys, Valerija Žitkutė, Pranas Rozgaitis ir kt. Vytautui Sniečkui už 20 metų trukusį įtemptą darbą buvo įteikta aukštinė nario kortelė. Minėjimo dalyviai, rankose laikydami taures šampano, sugiedojo "Ilgiausių metų". Minėjimas baigtas "Gintaro" šeiminių paruošta vakariene, pabendravimu ir šokiais. Sekmadienį abiejose Klivlando lietuvių parapijose buvo atnašaujamas lietuvių namams ir jų iniciatoriams bei rėmėjams skirtos Mišios.

Britanija

Londonė pradėtas ir leistas "Europos lietuvis" paminėjo pirmąsias leidybos Vilniuje metines. Savaitraštis dabar turi geriausią popierių iš visų Lietuvoje spausdinamų laikraščių. Jis turbūt siunčiamas į Britanijos ar už britiškų svarus nupirkamas Lietuvoje. Tačiau savo turiniu šis savaitraštis jau nėra "Britanijos lietuvis" ir netgi "Europos lietuvis". Šio laikraščio steigime dalyvavęs Petras Varkala, apsilankęs "EL" redakcijoje Vilniuje, teisingai pabrėžė, kad "Europos lietuviui" dabar geriau tiktų "Lietuvos lietuvių" pavadinimas. Mat jame beveik visiškai dingio ne tik pačioji Britanija, bet ir Vakarų Europoj gyvenančių lietuvių žinios, reguliarius jų veiklos aprašymai. Liko tik gerokai pavėluotos nuotrupos. Viską užgožė žinios iš Lietuvos. Metinės sukakties pranešime cituojamas Stasio Kasparo pareiškimas:

"Jei 'EL' galima išlaikyti tokį, koks dabar yra, tegul pasilieka Lietuvoje. Aišku, reikia ieškoti būdų padauginti skaitytojų skaičių, gal net padidinti prenumeratos mokes-tį..." Deja, ar tai nebus tik nepraaktiška svajonė. Juk tautiečiai Lietuvoje šio laikraščio prenumeratams neturi britiškų svarų. Už litus gero popieriaus ten turbūt gero įmanoma įsigyti juodojoje rinkoje.

Užsienio lietuvių turbūt nenorės žarstyti dolerių "Europos lietuvių" prenumeratoms, kai jame nebėra naujų žinių apie Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos bei kitur likusių tautiečių veiklą. Lietuvoje jau yra pakankamai įsipilietinusių laikraščių. "Europos lietuvis", neturintis žinių apie tautiečius Vakarų Europoje, nereikalingas nei ten, nei čia. Mums jį lengvai galima pakeisti pačioj Lietuvoj gimusiui ir ten prastame popieriuje leidžiamu laikraščiu. Anksčiau ar vėliau išeivijos lietuviams turbūt teks atsisakyti merdinių vietinių laikraščių ir žinių iš Lietuvos prenumeruoti ten leidžiamus.

Lenkija

Seinų ir Punsko lietuvių tradicinis ansamblis saskrydis birželio 27 d. įvyko Burbiškės prie Galadusio ežero. Sėskrydyje dalyvavo: Algio ir Alicijos Uzdilų, Jūratės Kar-dauskienės, Dalios Uzdilaitės, Alicijos Jalauskaitės ir Lidos Kardauskaitės vadovaujamas choreografinis sambūris "Jot-va", Punsko lietuvių kultūros namų kaimiška kapela "Klumpė" su vadovu Vytautu Pečiuliu, Navinikų kaimo dainų ir šokių grupės (vadovai Kostas Sidaris ir Henrikas Karčiauskas), Vaitakiemio vaikų ir suaugusių vokalinės grupės (vadovas Gediminas Kraužylis), Dusnų etnografinis ansamblis (vadovė Ona Skripkienė), Punsko pradinės mokyklos ir Punsko etnografinis ansamblis (vadovė Aldona Vaicekauskienė), Suvalkų vyrų vokalinė grupė (vadovas Gintautas Marcinkevičius), Seinų suaugusių grupė ir Seinų-Krasnagrudos vaikų ansamblis (vadovė Asta Veverskytė), Krasnava moki-nių estradinė grupė (vadovas Vieslovas Kibysis), Krasnagrudos estradinė grupė (vadovas Adomas Dabulis). Sėskrydin įsijungė ir iš Vilniaus atvykęs "Lietuvos" ansamblis su kaudiete dainininke Veronika Pavilioniene, PLB valdybos pirm. Bronius Nainys. Sėskrydžiui vadovavo Rūta Burdinaitė.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.20 kg laivu arba 7.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus pristatymas**
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3% plus pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų, 2.4 kub. pėdos – \$1.00
* Galime siuntinius paimiti iš jūsų namų
* Pristatysiu siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefaksu patarnavimas
* Atveždame siuntinius galite atnešti išeivijoje spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100. Galima apdrausti papildomai.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (905) 871-1799
Genė ir Vytautas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Tel. (905) 643-3334

FAX (905) 643-8980

L.S. rinktinės Kanadoje "Vilnius" iškilmingame 25 metų sukakties minėjime, įvykusiame 1993 m. spalio 2 d. Toronto Lietuvių namuose, kalba rinktinės įsteigėjas, pirmasis jos vadas garbės šaulys STASYS JOKUBAITIS. Nuotr. A. Puko

Kanados Šaulių rinktinės sukaktis

1993 m. spalio 2 d. į Toronto Lietuvių namus susirinko šauliai paminėti Kanados Šaulių rinktinės 25 metų veiklos sukaktį. Be atvykusių iš Hamiltono ir Montrealio dalyvavo šauliai iš Čikagos ir Detroito. Vakaras prasidėjo oficialia minėjimo dalimi, kuriai vadovavo Vytautas Pečiulis. Vėliau tarnybai įnešus vėliavą, atidaromąjį žodį tarė renginio organizatorius Stasys Jokubaitis, nurodymas renginio tikslą. Invokaciją sukalbėjo Anapilio parapijos klebonas ir Toronto kuopos kapelionas kun. Jonas Staškus.

Apžvelgdamas 25 metų veiklą, rinktinės pirmininkas Juozas Šiaučulis paminėjo, kad pirmuoju rinktinės pirmininku buvo Stasys Jokubaitis. Vėliau vadovavo Stepas Jakubickas ir Povilas Kanopa. Nuo 1977 m. jam pačiam daug metų tenka vadovauti. Paminėjo žymesnius veiklos darbus, būtent išleidimą metrašio ir pastatymą paminklo "Žuvusiems už Lietuvos laisvę".

Už nuopelnus Lietuvos generaliniam konsuliui Kanadoje Hariui Lapui įteiktas šaulių žvaigždės ordinas. Padėkos pažymėjimai įteikti archy-

vo-muziejaus Anapilyje vedėjai dr. Rasai Mažeikaitei ir Pūtvio kuopos šaudymų vadovui Kaziui Pečiuliui. Pagerbti minėjime dalyvavę rinktinės šauliai, peržengę 90 metų amžių, Ignas Petrauskas iš Montrealio ir Mykolas Petrusis iš Toronto. Sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos generalinis konsulas Haris Lapas, Šaulių sąjungos išėivijoje pirm. Mykolas Abarius ir Čikagos jūrų šaulių rinktinės pirm. Edmundas Vengianskas.

Meninė programą atliko Toronto jaunimo ansamblio "Gintaras" kapela, vadovaujama Teodoro Pabrėžos. Keilomis dainomis talkino iš Lietuvos viešinti dainininkė Lilija Turūtaitė. Vakaronė tęsėsi vaišėmis, kurias paruošė Birutė Stanulienė. Po vakarienos buvo šokiai ir išbandyta laimė loterijoje.

Sekmadienį spalio 3 d. pamaldose Anapilyje dalyvavo šauliai su vėliavomis. Po Mišių rikiuotėje nueita prie paminklo "Žuvusiems už Lietuvos laisvę". Anapilio kapinėse, kur paminėtas paminklo pastatymo penkmetis. Susikaupime, prisimenant žuvusius už Lietuvos laisvę, kun. Jonas Staškus sukalbėjo maldą. Savo kalbose Stasys Jokubaitis, Juozas Šiaučulis ir Mykolas Abarius didžiavo si paminklo prasme, nes jis

buvo pastatytas geram tikslui, kai nebuvo vilčių, kad kas nors panašaus bus pastatyta Lietuvoje. Atidengus ir pašventinus paminklą 1988 metais, prasidėjo atgimimo judėjimas Lietuvoje. Atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę, originalusis paminklas, pagal kurį pastatytas šis paminklas, yra atstatytas Kaune. Šiuo metu panašus paminklas stovi trijose vietovėse: pagrindinis Kaune, ant rasis "Pilėnuose" šaulių stovykloje prie Detroito ir trečiasis Šv. Jono kapinėse Anapilyje, Mississaugoje, netoli Toronto.

Atsikūrusi šaulių sąjunga gražiai veikia Lietuvoje. Išėivijoje veikianti šaulių sąjunga 1994 m. minės 40 metų veiklos sukaktį. Džiugu, kad išėivijos šauliai ryžosi išlaikyti kilnią organizaciją ir neleido jai išnykti per ilgus okupacijos metus. Šiuo metu dauguma išėivijos šaulių, amžiaus slegiami, palieka šį pasaulį, bet jų vietą užima daugelis jaunų energingų šaulių Lietuvoje. Čia išėivijoje ilgus metus išlaikytos Vlado Pūtvio įkurtos organizacijos tikslas nenuėjo niekais. Savo idealo vykdyką išėivijos šauliai atliko pasididžiudami, jį vykdo dabar ir vykdyd ateityje. Visa tai nepriklausomai Lietuvai.

Vytautas Pečiulis

Iteikiant žymenį BIRUTEI JASAITIENEI. Iš kairės: Amerikos Lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos sekr. SABINA HENSON, išd. VIDA SAKEVICIŪTĖ, pirm. DALE MURRAY, BIRUTĖ JASAITIENE, vicepirm. ANGELĖ LEŠCINSKIENE, ses. MERCEDES, SSC, PAM BREIDENBACH

PRANEŠIMAS IŠ ČIKAGOS

Iškilioji 1993-jų metų lietuvė moteris

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Čikagos "Seklyčioje" 1993 m. rugsėjo 25 d. iškiliosios š. m. lietuvės moters žymuo buvo įteiktas Birutei Jasaitienei. Žymenį jau nuo 1977 m. skiria Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjunga. Tais metais pirmasis žymuo teko Lietuvos gen. konsulei Juzei Daužvardienei, 1979 m. jį gavė Nijolė Sadūnaitė, 1981 m. — Marija Rudienė, 1983 m. putnamiške ses. Alojza, 1987 m. — kazimierietė ses. Mercedes, 1989 m. — Gintė Damuštė, 1991 m. — Anastazija Tamošaitienė ir 1993 m. — Birutė Jasaitienė.

Birutė Jasaitienė-Užgirtė gimė Tauragėje. Vėliau gyveno Vilniuje ir Joniškėje. 1944 m. nuo besartinančios II-osios sovietų okupacijos pasitraukė į Vakarų ir gyveno Vokietijoje, anglų zonoje, įvairiose didelėse pabėgėlių stovyklose: Diepholze, Staderje, Seedorfe, mokėsi Oldenburge. Su šeima atvažiavusi į JAV, apsigyveno Springfielde. Eidami mokslus vaikai išsiklaidė ir apsigyveno, kaip šiame krašte įprasta, ten, kur dirba.

Birutė turi tris brolius ir vieną seserį Otiliją Barkauskienę. Visi trys broliai griežtųjų mokslų srityse yra pasiekę daktaro laipsnius: Vytautas — iš medicinos ir fiziologijos, Egidijus — iš fizikos, Šarūnas — iš mechaninės inžinerijos. Birutė irgi visad domėjosi griežtais mokslais. Ji nuo 1962 m. dirbo Illinois Central Hospital / Doctors' Hospital of Hyde Park kaip medicinos technologė, o nuo 1964 m. — kaip tos ligoninės mikrobiologinės laboratorijos viršininkė. Birutė taip pat yra dėstytoja "Central YMCA Community College" Čikagoje pasirošimo kursą medicinos technologijos studentams. Ji yra iškiliosios savo srities daugybę labai sudėtingų kursų įvairiose specialiose mokyklose ir per 30 savo darbo metų yra dalyvavusi ir dar vis dalyvauja įvairiose profesinėse konferencijose bei simpoziumuose. 1980, 1982 ir 1984 metais ji pažymėta "National Certification Agency for Medical Laboratory Personnel" kaip "Clinical Laboratory Scientist".

Ji priklauso "American Society for Microbiology".

Birutė ištėkėjo už Jono Jasaičio, žinomo visuomenininko (mirusio 1981 m.), turi tris vaikus: Jūrą, Algį ir Aušrą. Birutė jaunystėje buvo skautė, dalyvavo įvairiuose mokyklų komitetuose ir būreliuose, buvo įsijungusi į keletą lietuviškų organizacijų, kur dirbo visuomeninį darbą.

Čia tesuminėsiu tik paskutinio dešimtmečio Birutės veiklą: 1982-87 m. buvo Jaunimo centro tarybos narė, JAV LB tarybos sekretorė, 1983-84 m. — Moterų šaulių vadė, 1983-88 m. PLB vicepirm. švietimo taryboje. Aplankė Pietų Ameriką, Australiją ir Europą švietimo reikalais. Nuo 1982 m. iki dabar yra JAV LB tarybos narė; nuo 1983 m. — Lietuvių katalikų spaudos draugijos tarybos narė, nuo 1988 m. — viena iš BALFO direktorių, nuo 1988 m. iki dabar yra JAV LB socialinių reikalų tarybos pirmininkė, o nuo 1991 m. — viena "Lietuvos vaikų vilties" steigėjų, dabar šios organizacijos vicepirmininkė ("Lietuvos vaikų vilties" komitetas priklauso JAV LB socialinių reikalų tarybai).

Ji yra labai daug dirbusi telkiant lėšas įvairiems didiejiems lietuviškiems renginiams: 1991 m. Lietuvių muzikos šventei, 1992 m. Lietuvių tautinių šokių šventei ir 1989 m. bei 1993 m. Kultūros ir mokslo simpoziumui. O kur dar dalyvavimas valdybose daugelyje kitų organizacijų! Ji dalyvauja ir vienoje svarbių Čikagos miesto organizacijų "City of Chicago Community Development Advisory Board". 1993 m. kovo mėn. kartu su kitomis penkiosiomis iškiliosios Čikagos miesto moterimis buvo apdovanota "Unsung heroine" (Neapdainuotos herojės) žymeniu. Dalyvavimas šioje amerikiečių organizacijoje praverčia jai ir veikloje su lietuviiais, reikalingais įvairios pagalbos, ypač organizuojant vyr. lietuvių centrą — "Seklyčioje" įvairius seminarus, rūpinantis vyr. žmonių išsamią informaciją, imigracijos, pilietybės, pensijos gavimo ir pan. klausimais.

Bet ypač Birutė Jasaitienė daug dirba JAV LB socialinių

reikalų taryboje. Kaip pirmininkė ji informuoja LB apylinkes raštu ir per spaudą apie šios tarybos planus ir darbus, susijusius su našlaičių Lietuvoje globa, vyr. žmonėms pensijų gavimu Lietuvoje, imigracijos reikalais, "žalios kortelės" klausimais ir aplamai naudingais ir žinotinais vyr. žmonėms ir kt. klausimais, nes per spaudą ji gali pasiekti didelį skaičių tų žmonių, kurie gyvena išsiblaškę po JAV-bes.

B. Jasaitienės tvarkomas vyr. lietuvių centras Čikagoje su socialinių reikalų raštine, restoranu bei "Pensininko" administracijos būstine aptarnauja ne tik Čikagos, bet ir plačių apylinkių lietuvių, teikdamas socialinius patarimus raštineje, padėdamas žmonėms išrūpinti vaikinčius ir pensijas iš Vokietijos, organizuoja talkininkus vežioti maistą į namus negaluojančioms, ruošia kultūrinės informacijos popietes, vakarones bei ekskursijas, globoja "Lietuvos vaikų vilties" motinas ir vaikus, atvažiavusius čia gydytis.

Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos pirm. Dale Murray trumpai supažindino su šio žymenio teikimo istorija ir Birutei Jasaitienei įteikė gražiai įremtą šio turinio žymenį: "Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjunga ski-

BIRUTĖ JASAITIENĖ
taria padėkos žodį

ria Iškiliuosios lietuvių moters žymenį Birutei Jasaitienei už Jos našią veiklą, darbuojantis labdaros, kultūros ir visuomeninio gyvenimo baruose, puoselėjant tarp šėivijos ir tėvynės lietuvių glaudų bendradarbiavimą ir gerbūvį." Pirmininkė D. Murray dar įteikė B. Jasaitienei 100 dol. čekį, skirtą Birutės pasirinktai labdarai — šiuo atveju našlaičių globai.

B. Jasaitienė, dėkodama už žymenį pareiškė, kad ji dirba nes reikia dirbti ir nesijaučia ypatingai kuo nors nusipelnusi. Taip pat išreiškė dėkingumą visiems atsilankiusiems į šią popietę.

Toliau buvo pasivažišta rūpestingai paruoštais užkandžiais ir dar ilgai malonioje nuotaikoje pasinėkučiuota šios dienos pagerbtuvių tema.

Įsručio apylinkėse apsilankius

(Atkelta iš 3-čio psl.)

daugiau nuošalesnių gyvenviečių apvažiuoti.

Dabartinės krizės metais Mažosios Lietuvos reikalai ir tenykščio kultūros paveldo tyrimas žymesnės paramos veik nesulaukia. Ilgam turbut liks dūlėti ir šios ekspedicijos metu surinkta medžiaga — nėra kam paremti jos užbaigimo ir sustiprinimo, apmokėti vis brangstančius techninius darbus. Dar tebeguli per keliolika metų sukaupti tūkstančiai fotonegatyvų iš Mažosios Lietuvos — nėra kam padaryti saugykloms ir muziejams tinkančių nuotraukų, atspausdinti toms aprašymų.

Savaip malonia staigmena buvo krašto gyventojų nuotaių labai žymus pasikeitimas. Vos prieš porą metų ten dar atšiauriai žiūrėdavo į bet kurį svetimąjį. Dabar net stebina, kad fotoaparatai išsitraukus vietiniai nebeapdavo milicijos ar KGB kviešti, nebeapšaudavo fašistais, nugarde nerusiską žodį. Škart tik viena žilagalvė moterėlė sėdėdama gatvėje tingiai plūdo atvykėlius: "Nėra čia ko vis fotografuoti, tuščiai važinėti. Buvo užst, dabar čia viskas mūsų".

Užtat kita veteranė, pamačiusi nevietinius, puolė prašyti pagalbos — tegul suremontuoja jų gyvenamąjį namą, jau

pusę amžiaus valdžios neprižiūrimą. Mat ji čia kariavo, kraują liejo, o niekas niekam dabar neberūpi. Įsručio centre tuoj prisikabindavo būreliai vaikų, vis bandydami ką nors iškaulyti iš svetimšalių.

Deja, visus tuos žmones pakeitė ne vien krizė Rusijoje, bet imperijos subyrėjimas, bei ir dosni labdara iš Vokietijos. Užtat ir stengiamasi aptikti kokią atvykėlį iš tos turtingos šalies, ką nors iš jo išpešti. Net visai maži vaikai ar nusivargę giurtokliai jau moka kelis žodžius vokiškai — duokite man ką nors... Tenykščiai, puldavę prie mūsų kaip prie turtingų vokiečių, tuoj nusivildavo skurdžiais lietuviiais — jiems nereikšmingo krašto gyventojais.

Atrodo, kad neoficialioji vokiečių politika labai veiksminga. Ilgai laimėtu karu besididžiaavę ir tuos "fašistus" niekinę rusai netruko nusilenkti medžiaginėms gėrybėms. Atvykėliai iš Vakarų taip ir prasiitaria — nereikšėsi nei kokių sienų pakeitimų, vis tiek tas kraštas pats jų valdžion sugrįšias. Net keistoka buvo klausyti lyg atsitokėjusių rusų, kurie tiesiai šviesiai sakydavo: "rusų Ivanas čia viską sulaužė, bet ateis vokiečiai ir vėl viską sutvarkys".

Tik kad tose Rusijos ambicijų ir Vokietijos turto derybose tos galybės nepalieka vietos mažai ir skurdžiai Lietuvėlei. Tą jutome net valdininkų elgesyje — vis nustumianti į šoną įkyrius ir nelaukiamus lietuvių, stringaliviais puolant prie kokio vokiečio. Istoringis teisingumas dabar jau visai menkai rūpi pasaulio galybėms. Tad reikėtų labai daug pastangų padėti, kad Mažoji Lietuva galutinai neliktų vien prisiminimu, dar vienu paminklu nesulaikomai nykstančioms baltų gentims.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kykla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Teviškos žiburiai" — plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Teviškos žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Teviškos žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Teviškos žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDEJAI

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

SPRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliesius

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių
paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus
tel. 535-5000

Hamiltono ir apylinkėse kiekvieną
pirmadienį susitarus

tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka"
kredito kooperatyve, 880 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie
kiekvieną pirmąjį mėnesio sekma-
dienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną
antrąjį mėnesio sekma dienį, skam-
binti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje
kiekvieną trečiąjį mėnesio sekma-
dienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario
provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir ne-
brangiu U.P.S. (United Parcel Service)
patarnavimu siunčiant savo siuntinius į
mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas
antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50
už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet
kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami
kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg
\$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur
Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi
savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekma dienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna
iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Ambasados bendradarbiai Venezueloje

JULIUS VAISIŪNAS

1993 m. liepos 31 d. Maracay mieste įvyko trečiasis Lietuvos ambasados bendradarbių suvažiavimas. Jį suorganizavo Venezuelos Lietuvių bendruomenės pirm. Henrikas Gavorskas, talkinamas Onos Ravenos. Į suvažiavimą atvažiavo per 40 asmenų, įskaitant ir pustuzinį mažamečių, kurie galėjo pažiūrėti gamtoje. Vyresnieji asmenys dalyvavo dvi sesijas turėjusiame posėdyje, kurių tarpe buvo visi Valstybės kultūros tarybos sutartis turintys Lietuvos kultūrininkai. Po invokacijos sveikinimo žodį tarė H. Gavorskas. Pirmoje dalyje ambasadorius dr. Vytautas Dambrava nušvietė atliktus ir planuojamus darbus, čia pat prašydamas kelti klausimus ir teikti savo pastabas. "Svarbu mums išsikalbėti, svarbu, kad jūs pilnai ir teisingai būtumėte informuoti apie ambasados veiklą". Pabrėžė, kad visi jo pranešami projektai yra Lietuvos užsienio reikalų ministerijos patvirtinti. Lietuvos ambasados galinčios rodyti daug iniciatyvų, tačiau visa veikla tarp šios ambasados ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijos yra koordinuota. Ambasadorius aiškiai nurodė, į kuriuos ambasados sumanymus ir kokių būdu gali įsijungti Lietuvių bendruomenės nariai.

Palietęs gyvybinės reikšmės Lietuvai turinčią naftos klausimą (pilną Mažeikių naftos įmonės aprūpinimą nafta, terminalo ir naftotiekio statymą bei naftos įmonės modernizaciją), į kurią ši ambasada yra įjungusi Venezuelos naftos valstybinę bendrovę "Pedeve-sa", didžiausią Europoje terminalų ir naftotiekių statybos konstrukcijos įmonę "Bouygues" Prancūzijoje ir privačią Venezuelos bendrovę "Combel", pasakė, jog ambasada jau yra suorganizavusi dvi delegacijų keliones, kurių vienoje dalyvavo ir Venezuelos prezidentūros atstovas. Padaryti pasiūlymų dėka Lietuva jau sutaupė ir dar sutaupys pinigų,

nes varžytinės tarp įvairių bendrovių mažina projektų kainą.

Pasidžiaugė, kad Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas labai teigiamai vertino ambasados iniciatyvas, lygiai kaip daug laiko ir dėmesio skyrė vyriausybės premjeras Adolfas Šleževičius ir energetikos ministerijos bei naftos perdavimo įmonės vadovybės. Projektai yra brangūs, komplikuoti, ir visiems tenka ne kalbėti, o dirbti. Pasidžiaugė liepos 17 d. pasirašytą pagrindinę kultūros sutartimi tarp Lietuvos ir Venezuelos ambasadorius pažymėjo, jog dabartinė kultūrininkų grupė ir jų šeimos yra tikrai pirmasis projekto tarpsnis. Laukiama daugiau kultūrininkų. Ambasadorius sakė, kad valstybinė stipendijų programa "Gran Mariscal de Ayacucho" prašo ambasados talkos padėti organizuoti vargonų mokyklą. Šiam projektui didelį susidomėjimą rodo kardinolas Lebrun. Venezueloje formalios vargonų mokyklos nėra, ir bažnytinė vargonų muzika savo kokybe yra atsilikusi, nors choro ansambliai yra geri.

Su dideliu dėmesiu buvo išklauštas pranešimas apie ambasadoriaus įteiktą prašymą Lietuvos respublikos seimo pirmininkui Č. Jursėnui, kuriame Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Urugvajaus ir Venezuelos lietuvių vardu ambasadorius siekia pilietybės suteikimo lietuvių piliečių vaikams. Klausimas yra ypač jautrus gimusiems užsienyje. Šis klausimas jau seniai yra teigiamai išspręstas Latvijoje ir Estijoje.

Toliau ambasadorius dr. V. Dambrava kalbėjo apie techninio paruošimo mokytojų ir instruktorių įdarbinimo galimybes Venezueloje, o taip pat techninių amatinių ir net darbininkų įdarbinimą. Suminėjo, jog į pirmąjį projektą galėtų įsijungti ir Vilniaus Technikos universitetas. Apie tai jau buvo kalbėta su rektoriumi.

Didelio pritarimo susilaukė

Caracas, Venezuela. Šv. Jokūbo šventovėje įvyko pamaldos 1993 m. rugsėjo 4 d. popiežiaus vizito proga Lietuvoje. Priėmimo metu: Jamaikos ambasadorius MATTHEW A.C. BEAUBRUN ir Šventojo Sosto nuncijus arkivyskupas ORIANO QUILICI. Jamaikos ambasadorius rankoje laiko knygą "Šventasis Kazimieras"

ambasadoriaus siūlymas vyriausybei organizuoti "Te Deum" pamaldas popiežiaus Jono Paulius II Lietuvoje lankymosi proga. Tam projektui pritarusi Lietuvos vyriausybė, lygiai kaip savo pritarimą davė Caracas arkivyskupas kardinolas José Ali Lebrun.

Popietinėje sesijoje buvo svarstoma nemažai sumanymų, į kurių vykdymą ambasadorius kvietė savo artimuosius bendradarbius; vaistų, drabužių ir knygų telkima, aukas kalinių ir tremtinių organizacijai. Šia proga jis padėkojo ligi šiol gausiai aukojusiems lietuviams. Jų auką 2550 dol. ambasadorius jau įteikė organizacijos vadovybei. Taip pat skatino tęsti stipendijų programą Vilniaus Technikos universitetui, nes, nežiūrint nesklaidumų ir nesuspėjimų, sumanymas yra vertas Venezuelos lietuvių paramos. Buvo tariamasi dėl lituanistinės mokyklos atgaivinimo.

Caracas, Venezuela. Šv. Jokūbo šventovėje pamaldose 1993 m. rugsėjo 4 d. popiežiaus vizito proga Lietuvoje: tautos ir ramybės linkėjimai. Iš kairės: ambasadorius VYTAUTAS DAMBRAVA, UNDA DAMBRAVIENĖ, ROMANA KRZANOWSKA, Lenkijos ambasadorius ANFRZEJ KRZANOWSKI. Ponia Krzanowska laiko Pr. Gaidos knygą apie arkivyskupą Teofilijū Matulionį

Nauja siuntinių pristatymo firma dabar priima siuntinius

SAVANORIŲ EKSPRESAS VOLUNTEER EXPRESS INC.

Jūsų siuntiniai nuo pat Lietuvos sienos iki jų pristatymo adresatui bus Lietuvos savanorių kariuomenės apsaugoje.

1. Siuntiniai paimami iš jūsų namų ir pristatomi pas jūsų gimines ar draugus Lietuvoje ir jų namus.
2. Atvežtus į Klaipėdos uostą kontenerius priima SAVANORIŠKOSIOS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS (SKAT) Vilniaus rinktinės štabo (188-ta) kuopa, kuri ir apsaugos jūsų siuntinius savo sandėliuose.
3. Po to kuopos kareiviai jūsų siuntinius išveža ir išdalina po visą Lietuvą.
4. Kaina \$0.80 už svarą (įskaitant paėmimą ir pristatymą). Minimumas 25 svarai arba \$20. Maksimumo nėra.
5. Visi siuntiniai yra apdrausti \$100. Galite apdrausti didesnei sumai už 3% nuo draudimo sumos.
6. Specialių dėžių nereikia, galite naudoti savas.

Dėl paėmimo ar smulkesnių informacijų skambinkite:
Toronto ir Mississaugos rajone Lilijai (905) 763-3586
Londono rajone Aldonai (519) 472-0073
arba Aleksui (519) 672-4944

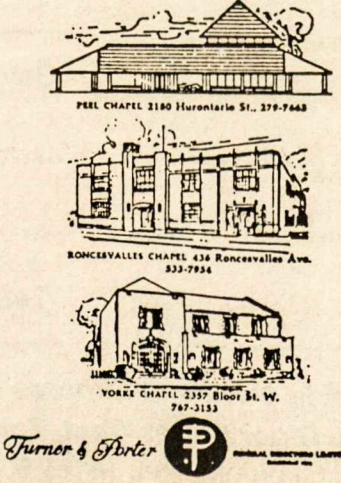
Hamiltono ir Burlingtono rajone.....Adelai (905) 522-6633

SAVANORIŲ EKSPRESAS - VOLUNTEER EXPRESS INC.
356 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 2X9

Dirbame nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. – 6 v.v.
Tel. (905) 522-6633, FAX (905) 522-8846
Jūsų skambinimą tel. 1-800-263-4837 apmokame mes.
Galima skambinti iš visur 24 valandas per parą.

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ
REMONTUS ir
ATNAUJINIMUS
virtuvės, vonios, rūšių
įrengimus, langus, duris
plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Brangus dailininkės palikimas Lietuvai

Asmenybės, gamta, architektūra

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Sofija Dembovskytė-Roemerienė (1885-1972), aukšto intelekto ir nuostabaus talento dailininkė, nepaliko šios asarų pakalnės be neišdildomų pėdsakų, savo paveiksluose įamžinusi Lietuvos vaizdus, portretuose atkūrusi ir didžias asmenybes, ir eilinius žmones, kurių išraiškingose akyse išliko jų nuotaikos ir jų charakterio ypatybės. Sofijos Dembovskytės-Roemerienės vaikų ir bičiulių dėka, per 80 paveikslų yra surinkta Šiaulių "Aušros" muziejuje, taip pat jų yra Kauno valstybiniame dailės muziejuje, Vilniaus lietuvių dailės muziejuje, Telšių ir Kelmės muziejuose. Daug jos kūrinių turi Belgijoje, Kanadoje ir Australijoje gyvenantys jos vaikai ir vaikaičiai, bei privati kolekcioniariai Londone, Varšuvoje, Berne ir kituose pasaulio kraštuose.

1992 m. rugsėjo mėnesį, su nauais Andriaus iniciatyva, surinkus iš Kanados ir Belgijos jos paveikslų didelę dalį, įvyko jos kūrinių parodos Varšuvoje tautiniame muziejuje ir Kauno M. K. Čiurlionio muziejaus M. Žilinsko dailės galerijoje. Apie parodas plačiai rašė lenkų ir lietuvių spauda. 1992 m. rugsėjo 24 d. "Kurier Wilenski" foto reportaže išsamiai nagrinėjama jos kūryba, išskeliamas didelis parodos pasisekimas ir pabrėžiama, kad "Sofijos Dembovskytės-Roemerienės kūryba Lietuvoje niekada neliks užmaršty". "Kauno laiko" (1992.IX.19) straipsnyje "Sugrįžimas į pilnatį" dailininkė pristatoma kaip "klasikė su pozityvistiniu žvilgsniu į pasaulį", ypatingai išskeliant portretus, kurių tarpe yra Maironis, generolo Povilo Plechavičiaus, Vaižganto, Antano Merkio ir kitų iškilių lietuvių portretai.

Gimusi 1885 metų vasario 16 dieną Tartu, Estijoje, gydytojo Tado Dembovskio šeimoje, būdama trejų metų, su tėvais persikėlė į Vilnių. Jau ankstyviausioje vaikystėje Sofija rodė didelį palinkimą į tapybą. Jos tėvai tą pastebėjo ir įvertino jos talentą, tai dar labai jaunutė Sofija pradėjo mokytis privačioje meno mokykloje, vėliau studijas tęsė Miunchene ir Krokuvėje, o 1903-4 metais studijavo Paryžiuje. 1911 m. Sofija iškėlė už Eugenijaus Roemerio, kuris taip pat studijavo užsienyje ir Miuncheno universitete, išlaikęs baigiamuosius egzaminus "summa cum laude", apgynę disertaciją tema "Inašai i Lietuvos ūkio istoriją" ir įsigijo politinių mokslų daktarą. Sofija apsigyveno savo vyro gimtinėje, Tytuvėnų dvare, kurio nuostabiai graži aplinka su dideliu parku ir tvenkiniais ją sužavėjo. Jos talentas išbujojo, o jos vaikai tapo jos portretų objektais. Ji juos tapė palaipsniui, stebėdama, kaip jie augo ir brendo. Jos kūrybi-

nis akiratis nesiribojo namų aplinka, vaikų ir vyro portretais. Keli šimtai piešinių liudija sentimentalų, gražių Lietuvą su jos beržais, ąžuolais, originaliais pastatais, jų tarpe Kauno dvasinės seminarijos vartais, Kražių šventove, Kau-no senamiesčio gatvele, senu, dideliu namu Kaune...

Tytuvėnų dvaras pasižymėjo vaišingumu ir mėgo svečius. Sena Roemerių bajorų šeima i Lietuvą iš Livonijos atsikėlusi XVII š. pradžioje, padarė didelį įnašą i Lietuvos intelektualinį gyvenimą. Sofijos svainis Mykolas Roemeris, konstitucinės teisės profesorius, vienas iš Hagos tribunolo teisėjų ir Kauno universiteto rektorius, buvo nuolatinis jų svečias. Tytuvėnų dvare svečiavosi Maironis, Vaižgantas, generolas Plechavičius ir kiti žymūs Lietuvos žmonės. Maironis kas vasarą lankėsi Roemerių dvare ir net paskutinę vasarą prieš mirtį praleido Tytuvėnuose. Antroje savo portreto pusėje, kuriam jis pozavo 1924 m. vasarą, Maironis įrašė dedikaciją dailininkei, kurios ištrauką čia įdedu: "Išlikusi aš gyvas paveikslė tame, / Net tuomet, kai kūnas, užbertas žeme, / Ilsės, klajones užbaigęs visas!.."

Nebuvo lemta Sofijai Roemerienei ramiai užbaigti savo gyvenimo dienas pamituose Tytuvėnuose. 1941 m. baisiojo birželio aukomis tapo ir Sofija, ir Eugenijus Roemeriai. Jie buvo išstremti i Komijos automatinę respubliką. Diplomatinį pastangų dėka, keliems jų vaikams apsigyvenus laisvajame pasaulyje, 1942 m. jiems buvo leista išvykti i Kuibysę, kuriame Eugenijus Roemeris pasimirė ir buvo palaidotas.

1943 m. Sofijai pavyko persi-

kelti i Iraną, iš ten i Egiptą ir 1948 m. i Londoną, kuriame ji pagaliau susitiko su savo keturiais vaikais, vienam likus už geležinės uždangos. 1963 m. ji apsigyveno Montrealyje, kur gyveno jos vienas sūnus ir dukra. Nusilpus regėjimui, ji nebegalėjo užsiminti tapyba. 1972 m. rugpjūčio 23 d. Sofija Dembovskytė-Roemerienė amžiams užmerkė akis ir buvo palaidota Kvebeko provincijos Šv. Adelės kapinėse.

Vartau parodos puikiai techniskai apipavidalintą katalogą ir negaliu atsisigėrėti kai kuriais portretais: jauniausias dvejų metų sūnus Andrius "ant medinio arkluko" (mano ankstyvos jaunystės draugas!), dailininkės vyras su pypke, 1942 m. rabino Galanto portretas, kurio akyse atsispindi žydų tautos tragedija. Besiblaškyma po platų pasaulį, Sofija Roemerienė tapė egiptiečių ir indų portretus. I akį krenta orientališki bruožų vyrai, su turbanu ir kastos ženkleliu kaktose. Jo portretas lietuviškai užvardintas "Granatų pardavėjas", nors jis neatrodo grąsus ar rūstus, daugiau liūdnas ir malonus. Skaitau paveiklo užvardinimą trimis kalbomis (lietuvių, lenkų ir anglų). Pasišėję, kad jis ne "granatų", bet... pomegranatų pardavėjas. Tai Afrikos ir Indijos kilmės obuoliai, pasižymintys daugybe sėklų. Žaviuosi stebiu "senos moters" portretu – su balta skarele ant galvos, plačia skara pečius padengusi moteris, laiko rankose suspaudusi maldaknygę, rankas apvyniodusi rožiniu, liūdnas akis įbedusi i tolį, stovi šventovės angoje, kurioje iš tolo matyti Kristus ant kryžiaus. Beveik girdžiu jos pašnibždomis tariamus maldos žodžius.

(Nukelta i 7-tą psl.)

MAIRONIS (1862-1932) 1924

Burmistras ANTANAS MERKYS

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, naukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Sveikiname su artėjančiomis šventėmis!
Lietuviška įstaiga Toronto
1968 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 3K9
Tel.: (416) 604-4400 FAX (416) 604-9748
Darbo val.: pirm.-penkt. 10-19, šeštad. 10-16

Švenčių proga pradžiuoginkite artimuosius Lietuvoje.

Šventinis siuntinys \$1 - 30 kg - \$185	Šventinis siuntinys \$2 - 15 kg - \$105
1. Rūkyta dešra 1 kg	1. Rūkyta dešra 1 kg
2. Rūkyta nugarinė 1 kg	2. Rūkyta nugarinė 1 kg
3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.	3. Rūkytas viščiukas 1 vnt.
4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt	4. "Primo" daržovių aliejus 3 lt
5. "Primo" makaronai 4.5 kg	5. "Primo" makaronai 2x900 gr
6. Cukrus 4 kg	6. Cukrus 2 kg
7. Miltai 4 kg	7. Miltai 2 kg
8. Sviestas 1 kg	8. Sviestas 1 kg
9. Tirpi kava 100 gr	9. Malta kava "Amaretto" 230 gr
10. Malta kava "Amaretto" 230 gr	10. Kavos balintojas 450 gr
11. Kavos balintojas 450 gr	11. Angliškas šokoladas 200 gr
12. Angliškas šokoladas 400 gr	12. Delikates, obuolinių sūris 250 gr
13. Delikates, obuolinių sūris 250 gr	13. Sausos mielės 3 pok.
14. Konservuoti ananasai 450 gr	14. Agonų vyniotinis 1 vnt.
15. Sausos mielės 3 pok.	
16. Švieži bananai 2 kg	
17. Švieži apelsinai ar mandarinai 2 kg	
18. Sampanas 1 but.	
19. Agonų vyniotinis 1 vnt.	
20. Sakotis 2-2.5 kg	

Galimi priedai prie siuntinių.
Šventiniai siuntiniai jūsų artimiesiems bus pristatyti per 5-10 dienų.
Skubėkite siųsti siuntinius per mus!
Siuntiniai lėktuvu bus išsiunčiami: spalio 22 ir 29, lapkričio 5, 12, 19 ir 26, gruodžio 3 ir 10 dienomis.
Siuntiniai laivu bus išsiunčiami: spalio 20 ir 27, lapkričio 3, 10 ir 17 dienomis.

Laukiame Jūsų.

Maloniai kviečiame naudotis
naujos lietuviškos įstaigos

GINTARAS EXPRESS paslaugomis

Siuntiniai i Lietuvą siunčiami be maito mokesčio
DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos \$1.00
3 kubinės pėdos \$2.00

Siuntiniai i Lietuvą laivu:
mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda \$7.00
arba 1 kg \$1.20

Siuntiniai i Lietuvą lėktuvu:
1 kg \$4.50
Garantuojamas greitas pristatymas – iki 10 dienų. Siuntinių pristatymas i namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu \$14.00
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu i namus 4%+\$14.00

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio
Automobilių ir kitos įrangos persiuntimas.
Kelionės i Lietuvą nuo \$899.00

Kiti patarnavimai
Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai.
Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.
Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamiltono: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
Londono: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748.

Atidaryta nuo pirmadienio iki
penktadienio nuo 10 v.r. – 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. – 4 v.p.p.

Įvykusi svajonė

Knygos „Devintas lapas“ ištrauka dabarties žvilgsniu

Karui baigiantis, Raudonoji armija užėmė apsupą Dancigą (dabartinį Gdanską). Liepsnojančio miesto rūsy buvo prisiglaudusi mūsų šeima. Ir Mačiūnai: mano draugės Rimos šeima. Mes tuojau pat buvom išblaškyti. Pirmiausia išvedė vyrus, o tąsyk mūsų motinas. Poniai Mačiūnienei leido pasiimti sergantį Jonuką, mažąjį Rimos brolių.

Mudvi su Rima, ilgai vežiotos traukiniais, galiausiai atsidūrė sovietų piliečių lagery Pomeranijoje, šalia Deutsch-Eylau miestelio. Tai buvo persiuntimo (į namus grąžinimo) punktas. Netrukus čion atvedė suimtą poną Mačiūną ir jį pasodino į kalinių baraką. Lai-me, lagerio komendantas buvo sukalbamas žmogus: jis leido Rimai tėvą lankyti.

Vieną vakarą Rima atbėgo iš kalinių barako labai susijaudinusi. Tėtė jai atidavė savo laikrodį, kurį jis stebuklingu būdu išslapstė, įstūmęs į palto rankogalį. Tai buvo puikus šveicariškas „svogūnas“, nešiojamas liemenės kišenaitėje ant grandinėlių: su dviem aukšniais antvoželiais ir romėniškais skaitmenimis.

Pono Mačiūno laikrodįs buvo sustojęs lygiai pusę šešių. Tikriausiai Dancige. Kada? Kurį dieną? Iš ryto ar vakare? Kažkur tarp šviesmečių toji valanda užšalo. Joje sustingom ir mes visi, lyg ugnikalnio lava užlieti bėgliai: tėtis, mama, aš, Mačiūnai... Tarp sustojusių laikrodžio strėlių liko mūsų apsikabinimai, mūsų atsisikrymai, alsavimas, rankų susiglaudimai; liko žodžiai, kuriuos tuo metu tarėm ar norėjom išsakyti; liko ir degančio miesto gaisruota pavaišė, raudonais pirštais įsikibusi į dangu.

Rima negalėjo atsikratyti minties, kad tėtė jai laikrodį atidavė, kažką blogo nujausdamas. Iš tikro net ir neatidavė, tik įdavė: tėtis laikrodįs buvo skirtas Jonukui, mažajam Rimos broliui. Kada nors, kada nors, kai jie vėl susitiks.

(Nežinojome, kad vaikutis tuo metu jau buvo miręs).

— Tai lyg tėtis testamentas, — kartoją Rima. — Lyg daugiau nesimatytumėm. Svarbiausia,

tai ne viskas. Tėtė man davė dar vieną dalyką. Dieve, man taip baisu!... Jis man davė adresą.

— Adresą? Kieno adresą?

— Tėtė man davė, — Rima išsitraukė iš kišenės sulankstytą popierėlį, — jis man davė vieną adresą Amerikoje. Tas žmogus yra filatelistas, kaip ir tėtė.

Ji išlankstė popierėlį ir padėjo ant stalo. Tai buvo iš užrašų knygtės išplėštas lapelis, o vienas adresas apvestas raketu: „Mr. Anthony O. Shimitis, Attorney at Law, 126 Ogden Street, Dorchester, Massachusetts, USA“.

Amerika... Viešpatie, Ameriko! Ką veikti su adresu Amerikoje? Mums Amerika — nuskenė žemynas. Nuo Deutsch-Eylau lagerio Amerika yra toliau, negu Marsas.

— Tėtė su tuo žmogum susirašinėjo. Jis sakė, kad filatelistas yra kaip broliai. Tėtė sakė... Man taip baisu! Juk tai kaip atsisveikinimas. Jis sakė... kad aš pabandyčiau ponui Šimaitiui parašyti.

Yra kažkur už vandenyno gražus miestas, su parkais, paukščiais ir fontanais. Gyvena ten orus ir tikriausiai labai malonus ponas, kuris šiuo metu gal apžiūrinėja per padidinamąjį stiklą vertingą pašto ženklą. Švelniai pasibeldusi, įeina tarnaitė su baltu kykūčiu: „Jūs paštas, pone!“ Ji atneša ant sidabrinio padėklo laiškus ir laikraščius. O tada plačiai atidaro stiklinės duris į sodą, kur žydi akacijų medžiai. „Bus graži diena,“ — sako ponas Šimaitis. „Taip, pone, — nusišypso išeidama tarnaitukė, — jau pavasaris.“

Gal kada nors šitaip bus atneštas ir mūsų laiškas?

Ponas Šimaitis pirštais prabėgs per vokų kampus, pirmiausia peržvelgdamas pašto ženklus, nes jis yra filatelistas. Vienas antspaudas jį labai sudomins: „Deutsch-Eylau“...

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Kur yra Deutsch-Eylau? Ponas Šimaitis pasisukęs odinėje kėdėje į didžiulį žemėlapi, kabantį už jo nugaros: kur yra Deutsch-Eylau? Jis ves pirštu per vandenyną ir per visą pasaulį, bet ar jis atras mažą miestelį, ar atras sovietų piliečių lagerį, kalinių baraką, mūsų kambarelių?

Ne, ponas Šimaitis nieko neatras, nes mūsų laiškas jo net nepasieks. Sovietų piliečių lageris yra Dievo pamiršta vieta, be jokio ryšio su pasauliu. Mes net nežinome: gal jau baigėsi karas? Čia nėra nei laikraščių, nei radijo, nei pašto.

Ir vis dėlto, nors tuo metu mes negalėjome pasiekti Amerikos ir ponui Šimaitiui parašyti, iš jo adreso dvelkė masinanti trauka. Norėjai ilgai ir tas raides žiūrėti, jas kartoti — dar ir dar, jas prisiminti. Tarsi toli, už raidžių, už mažų rašalo ženklelių, būtų plevėnusi laisvės krašto vėliava.

— Duok tą adresą ir man, — paprašiau Rimos. — Norėčiau ir aš jį turėti.

Susiradau savo asmens liudijimą ir kitą jo pusę pieštuku užsirašiau Antano Šimaitiui adresą. Asmens liudijimas buvo svarbiausias mano dokumentas; jį gavau, kai man sukaiko penkiolika metų. Rausvas popieriaus lakštas, dar gimnazistiška mano nuotrauka, policijos nuovados antspaudas. Parašyta, kad mano plaukai rudi. Akys: mėlynos. Veidas: apskritas... (Bet mano veidas jau pilnas! Apskritas yra tik mėnulis). Pamenu, buvau labai nepatenkinta žiniomis apie save. Kai mums išduos tikrus pasus, sakydavau, veido reikalai bus pataisyti.

Bet niekad negavau Lietuvos paso. Nes jau nebuvo nei Lietuvos...

Dabar, kai atgimusios Lietuvos ambasada Vašingtone pradėjo išdavinėti Lietuvos pasus, aš tikrai — paprasčiau ponios Meilės Mickienės, kad mano veido aptarimas būtų pakeistas. „Nes apskritas yra tik mėnulis“. Taip ir parašiau.

Ir mano prašymas buvo patenkintas! Ši smulkmena mane labai pradižiūno. Štai mano valstybė, štai mano ambasada: savieji mane supranta ir stengiasi man pagelbėti.

Tačiau, pasirodo, pasas nebuvo pasas... Kas iš to, kad mano veidas dabar pilnas, jei dabartinė mano valstybė manęs išsižadėjo?

Bet niekas man negali nei atimti, nei suteikti pilietybės, kurią įgijau abiem (kraujo ir gimtinės) teisėm: „ius sangviniis“ ir „ius soli“.

Apie visa tai galvojau vieną gražų vakarą, sėdėdamas Daytono pajūry ant balto smėlio, o už manęs lengvai šiuveno ilgos pakrančių smilgos. Tolu-moj, prie motelio „Ortona“, iškelta ant ilgo stiebo, plevėno Amerikos vėliava. Ta pati žvaigždėta vėliava, kuri kadaise man pasivaideno sovietų piliečių lagery, kai aš lėtai ir tiesiog pamaldžiai užsirašinėjavu Antano Šimaitiui adresą. Kaip toli ir koks nepasiekiamas atrodė tada šis kraštas, koks įspūdingas buvo mano vaizduotėj susikurtas ponas Šimaitis — pasakiškas filatelistas, kuris turėjo nuostabų pašto ženklų rinkinį ir kurio sode žydėjo akacijos.

Sakoma: jeigu ganėtinai ilgai gyventumėm, įvyktų visos mūsų svajonės. Deja, įvykusi svajonė dažniausiai labai skiriasi nuo išsvajotosios.

Štai: aš tikrai atvykau į žvaigždėtos vėliavos šalį, bet ponas Šimaitis jau buvo miręs. Užtat netikėtai susipažinau su ponu Šimaitiene, kai sykį viešėjau Bostone. Zuzana Šimaitienė, stuomeninga, žils-telėjusi ponia su „pince-nez“, buvo advokatė, kaip ir jos vėlionis vyras. Ji mane nusivėžė pasigardijuoti vėžiais į restoraną ant status jūros skardžio ir labai juokėsi, kai jai papasakojau apie mūsų „screeningą“ Vokietijoje. Amerikietis valdininkas, pavartęs mano asmens liudijimą ir aptikęs pono Šimaitiui adresą, bakstelėjo pirštu: „Is this your boyfriend?“

(„Antanas Šimaitis“, aišku, yra knyginė, pramanyta pa-

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

skaito savo kūrybą ambasadoriaus Stasio Lozoraičio pagerbime, kuris įvyko Tautos šventės proga (1993. IX.12) Daytona Beach telkiniu, Floridoje. Iškilmę surengė AL tautinė sąjunga Nuotr. St. Šarauskas

vardė. Iš tikro tai buvo Lietuvos garbės konsulas Bostone, ponas Antanas Osvaldas Šalna).

Apie visa tai galvojau, sėdėdamas pajūry, kai jau artėjo sutemos: dvasių ir regėjimų valanda.

Metai bėga, skausmas ir džiaugsmas tampa tik atsiminimais, o kadaise buvę brangūs dalykai — atpinga. Kol gyvenimo pabaigoj padarysim vieną didelį išpardavimą: „Kainos drastiškai numuštoms!“ Bet tada niekas neims skurdžių mūsų žėručių net ir už dyką. O mes nevilty šauksim: „Imkit bent nuostabias mūsų svajones — įvykusias, bet, de-ja, neatpažįstamas!“

Už manęs sušlama smilgos, ir iš prieblandės iškyla migloti praeities šešėliai. Jie renkasi tyliai, be žodžio, ir lėtai ima sukts ratu ant pajūrio smėlio: vienas kitam nusilenkdam, kartais man švelniai nusišypsodami. Štai į mane artėja Jonukas, mažasis Rimos brolis, kurį palikom sergantį Dancige. Dancige jis ir buvo palaidotas, netoli mano mamos.

O dabar, pajūrio šešėliuose, Jonukas atrodė visai kaip gyvas: melsvas paltukas, ant galvos megzta kepurytė su dideliu bumbulu, rankoj maišelis, kur buvo sudėtos valkūčio brangenybės: pirmasis dantis, pirmasis batukas, dvilypis laimės riešutas.

Aš jam pamuojuoju: „Jonuk, ar laimingai nukeliavai Am-

žinybėn?“ Vaikutis šypteli. „Taip, labai laimingai. Ir maišiuo rusai man neatėmė. Tik negalėjau pasiimti tėtis laikrodžio, nes tuo metu jau buvau iškeliavęs“. „Tad kaip dabar tu žinosi, kiek laiko?“ Jonukas tolsta, mojuodamas man rankute: „O, nieko, nesirūpink! Man bus pusė šešių, amžinai pusė šešių“.

Ima temti. Nuo jūros padvelkia lengvas vėjas. Tarsi tolu-moj kažkas švilpiniuotų sidabrine fleita.

O mielieji, gerieji, laukiamieji! Visi, kurių aš laukiau, dėl kurių nerimavau — sukites, sukites švelnios melodijos ritmu, ant balto pajūrio smėlio. Nes kur kitur jūs galėtumėt visi drauge pasisukti: taip liūdnai, taip lengvai ir gražiai, taip dar sykį atsisveikinančiai? Sukitės, kažkada sutik-tieji, kažkada prarastieji.

Sukitės miestai, svetimi ir tapę savais; buvę tolimi, tapę artimais. Sukitės ir skambėkit savo rotučių varpais, žybčiokit tiltų žibintais. Jūs mums skolinot savo katedras ir kapines, savo medžių žydėjimą, muziejų tylą ir jungtųjų girliandas. Juk jūs irgi — paveldėjot dalį mūsų buvimo, dalį mūsų mylėjimo, dalį mūsų atsisky-rimo.

Tad nejaugi tu, Amerika, mus prie savęs priglaudei visai be meilės? O mes — nejaugi visai tavęs nepamilom? Teisybė, daug sykų tau esam atšauriai kartoję: „Tu nesi mūsų tėvynė! Mūsų tėvynė už tave daug gražesnė, geresnė, doresnė“.

Nes tolimoji mūsų Tėvynė buvo kankinė. Sakėm: ji at-pirka kraują ir todėl bus iš-ganyta. Sakėm ir tikėjom: Lie-tuva prisikels, jos laukia baltų bijūnų kelias.

Toji mūsų svajonė irgi įvyko! Lietuva tikrai prisikėlė ir pa-kilo. Bet kai jį atsisuko — mes negalėjom atpažinti šiurpulini-gai sužaloto jos veido...

Ar tai mūsų vakarę žvaigždė? Ar tai mūsų Tėvynę, kurią mes taip sielvartingai mylėjom?

Atsiųsta paminėti

Vytautas Mačiulka, SAVI IR SVE-TIMI. Politikos romanas, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla 1992 m. Tiražas — 20.000. Spausdino valsty-binė įmonė „Spauda“, K. Širvydo 62600 Vilnius.

Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., JUR-GIS AMBRAZIEJUS PABRĖŽA (1771-1849). Lietuvių katalikų mokslo akademija. Serija „Negės-tantys žiburiai“. Redaguoja kun. Antanas Liulma, SJ., VII tomas. Roma, 1993 m., 295 psl.

LOGOS, 1993 m. 6 nr. Religijos, filosofijos ir meno žurnalas. Šis numeris, gana plačios apimties, yra skirtas Šv. Tėvi Jonui-Pauliui II jo lankymosi proga Lietu-voje. Redaktorė — leidėja Dalia-Marija Stonienė. Žurnalas išaina 4 kartus per metus. Jį globoja — „Lumen“ fondas, Kašiadorių vys-kupija, prel. Alg. Bartkus, prel. J. Kučingas. Šio numerio mceena-tis — prel. J. Kučingas iš JAV. Žur-nalo adresas: Dalia M. Stonienė, „Logos“, Viršuliškių 71-60, 2066 Vilnius, Lithuania. Vieno numerio kaina — \$10 JAV dol.

ALGIS UZDILA

Nekarališkas valdovas

1993.09.4-8 dienomis Lietuvoje lankėsi Romos popiežius JONAS-PAULIUS II

Visai Tu nekarališkas esi valdovas,
O vis tik toks žavus aukštajam žemės soste.
Karalius pasipūtęs vaikščiotų lyg povas,
O Tu kuklus kuklus po balto rūbo klostė.

Lietuvinikump geros Tavo lūps byla
Jų grakštų gimtą žodį širdyje pasvėrė.
Sklandai, šventasis Tėve, vargo žemėj tylą.
Ir štai jau mūsų sielos dorai atsivėrė.

Mažoj tautoj radei Tu heroizmą didį,
Tai juo ir nušvietėi platybįj melsvą dangų.
Rimti visi kaimynai ar tik nepavydį —
Jos būdą taip išliaupsinai, nors ir nerangų.

Tu aplankei kapus narsuolių, kurie uoliai
Sekmartyj tėvynei lig pat žemės lenkės,
Ties Medininkuos pakirstais maldoms parpuolei,
Mažtei, kaip žmonės Dievo tiesą ginti stengės.

Vos Tavo pakojoj ramsčiuodamos ramentais
Kaunietė Jurgita jau klausimą Tau tiesė —
Kai ristele nuo sosto, lyg su sakramentais,
Žemyn bildėjai, ir tenai klūpėjo dviese.

Gryniausiai kunigiškas Tu esi valdovas.
Tyros širdies tuščia puikybė nemarina.
Gyvasis Kristus Tavo dvasios palydovas —
Todel ir minios, Tėve, sekt Tavim mėgina.

1993.09.07, Seinija

Mane labai sujauzdino scena, kada Kaune, Dariaus ir Girėno stadione, Popiežius sėdėjo iškiliam soste, o Jo atėjo sveikinti ir pateikti klausimo invalidė Jurgita. Jai pirmais laipteliais padėjo užkopti draugai, antrais, paskiaučius klausimą, norėjo, ramentais pasiramčiuodama, pati kopti į antrą pakylą. Tai pamatęs, Šv. Tėvas laipteliais pats nubildėjo žemyn, ir susitiekė abu Jiedu suklupo.

Tėviškės žiburiai • 1993. X. 19 — Nr. 42 (2277) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagietis lietuvių evangelikų vysk. Hansas Dumpys, pasiūstas Pasaulio liuteronų sąjungos, lankėsi Lietuvoje. 1993 m. rugsėjo mėnesį jis skaitė paskaitas Evan-gelikų teologijos centro prie Klai-pėdos universiteto surengtame teo-loginiame seminare lietuvių evan-gelikų liuteronų dvasininkams ir teologijos studentams.

„Šv. Pranciškaus varpelis“, Tėvų pranciškonų pradėtas leisti 1923 m. Kretingoje, jau grį-žo Lietuvon. Išeivijoje šį žurna-liuką 1942 m. atgaivino į JAV at-vykęs kun. Justinas Vaškus, OFM. Jis čia buvo leidžiamas lietuvių pranciškonų centre Bruklayne, NY. Lietuvoje jį dabar redaguos trečiuoju pranciškonų ordinu lai-kuoją tretininkų pirm. Arvydas Remėza, organizuojantis katali-kiškosios spaudos centrą. „Šv. Pranciškaus varpelį“ ir toliau glo-bos pranciškonų vienuolija.

Keturiasdešimtoji Europos lie-tuviškųjų studijų savaitė rugpjū-čio 1-8 d.d. įvyko Vokietijos Augsburge, vyskupijos akademi-joje Haus St. Ulrich. Pirmoji sa-vaite taip pat buvo surengta Vokietijoje, Ludwigshavene prie Bodeno ežero, 1954 m. liepos 26 — rugpjūčio 1 d.d. Ją suorgani-zavo Lietuvių fronto bičiuliai.

Paskaitas ir pranešimus tada skai-tė: prof. dr. Z. Ivinskis — „Lie-tuvių visuomeninė diferenciaci-ja“, J. Meduškauskas — „Lietuvių fronto tremties programa“, prof. dr. A. Maceina — „Naujoji stab-meldimo“, kun. Br. Liubinas — „Visuomenininko savybės ir jo ugdymas“, dr. K. Čeginskas — „Technokratija ir demokratija“, V. Natkevičius — „Kapitalizmas“, prof. dr. J. Grinius — „Mažųjų tautų misija Europoje“ ir „Lais-va Lietuva federacinėje Europo-je“. Mirusieji trys profesoriai, pirmosios savaitės pradininkai, suaktuvinėje savaitėje buvo pri-siminti jiems skirtomis paskai-tomis: kauniečio Vidmanto Va-liušaičio — „Putinas J. Grinius žvilgsniu“, vilniečio Alfredo Bumbliausko — „Z. Ivinskio vie-ta mūsų istoriografijoje“ ir vil-niečio Vaidoto Daunio — „Gruo-das už lango — Jasmanto (Macei-bnos) ir Putino poezijos prasme-nyš“. Dr. Kajtetonas Čeginskas padarė apžvalginį pranešimą „Ke-turiasdešimt savačių ir kas po-ju?“. Buvo svarstytos keturios ga-limybės — savačių rengimo su-stabdymas, jų perkėlimas nepri-klausomon Lietuvon, perdavimas Vokietijos lietuvių bendruomenei ar ten jau veikiančiam Lietuvių kultūros institutui arba ligšio-linio darbo tęsimas bendromis jėgomis. Lietuvių bičiulis Alf-red Bammesberger mūsų spaudai išsiuntinėtuose laiškuose pritai-ria ketvirtajai galimybei, susie-tai su prisitaikymu prie naujų ap-linkybių.

Keturiasdešimtosios savaitės atidaryme buvo perskaitytas Lie-tuvos prez. Algirdo Brazauskos atsiųstas sveikinimas. Buvęs kul-tūros ir švietimo ministeris Da-rius Kuolys, dabar dirbantis dės-tytoju Vilniaus universitete, pa-darė pranešimą „Inteligentija Lie-tuvoje po totalizmo“. Paskaitas skaitė: Vincas Bartusevičius — „Socializmo liekanos Lietuvos gy-ventojų santykiuose“, Vincas Nat-kevičius — „Putino lyrika“, kun. Jonas Jūraitis — „Iš kokios pra-ci ties sėmsime teologines žinias Lie-tuvoje?“, kauniešis Tomas Sodei-ka — „Posovietinė Lietuva ir šio laikotarpio dvasia“, inž. Algirdas Stepaitis iš JAV — „Naftos svarba kasdieniniame gyvenime“, vil-nietis Saulius Pečiulis — „Ekonomi-nės reformos raida nepriklauso-mybė atgavusioj Lietuvoj“. Atski-rai minėtinos svarstybos „Politi-nė būklė Lietuvoje“, vadovautos dr. Sauliaus Girmiaus. Jose daly-vavo jau minėtas Darius Kuolys, Justas Vincas Paleckis — Lietuvos prez. A. Brazauskos patarėjas už-sienio reikalams, dr. Jonas Nor-kaitis ir „Laisvosios Europos“ ra-dijo redakcijoje dirbantis žurna-listas Mykolas Drunga. „Tėvynės valandėlėje“ įvadinį žodį tarė ne tik politikas, bet ir muzikologas Vytautas Landsbergis, paskambi-nus M. K. Čiurlionio kūrinį. Reli-ginės muzikos koncertą koply-čioje su pianiste Gražina Ručy-te-Landsbergiene surengė sopra-nas Laima Stepaitienė. Operų ari-jų koncertan salėje savaitės daly-vius pakvietė du Lietuvos muzi-kos akademijos auklėtiniai Gira-tarai — Flensburgo operoje dai-nuojantis baritonas Gintaras Liaugminas ir Bavarijos operos Miunchene tenoras Gintaras Vyš-niauskas. Jiems akompanavo pianistė Yumiko Yamamoto.

Vilniaus aukštesniosios tech-nologijos mokykla Lietuvos vai-kų ir jaunimo centre surengė savo fotografijos specialybės diploman-tų darbų parodą. Parodoje buvo išstatytas pusšimtis trylikos dip-lomantų nuotraukų, atstovavusių portretams, fotoetudams, mon-tažams ir makrofotografijai, ku-ria vadinamas mažų objektų foto-grafavimas iš arti.

Akių ligų problemas aptarė didžiuosiose miestuose kas ket-veri metai rengiamas Lietuvos oftalmologų suvažiavimas. Šį kar-tą akių ligų specialistai pirmajam suvažiavimui nepriklausomybė at-gavusioj Lietuvoj pasirinko Šiau-lius. Iš padarytų pranešimų pa-aiškėjo, kad akių ligų profilak-tikos ir gydymo problemos nėra pasikeitusios. Rūpestį kelia ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje pagausėjęs pacientų susirgimas akies vėžiu. Suvažiavime dalyva-vė Lietuvos akių draugijos at-stovai skundėsi, kad akių ligų reabi-litacijai trūksta naujausios apar-atūros. Jos nepakanka net ir aki-nių gamybai. Lietuvos oftalmolo-gai naujuoju savo draugijos val-dybos pirmininku išsirinko gydy-toją A. Paunksnį, dirbantį Kauno regėjimo apsaugos laboratorijoje.

Panevėžiečių humanitarų kon-ferencija V. Žemkalnio viduri-nėje mokykloje buvo skirta šio miesto 490 metų sukaktiui. Prof. Vanda Zaborskaitė, abiejų lie-tuviškųjų Panevėžio gimnazijų auklėtinė, kalbėjo apie literatū-ras mokytojus ir kultūrinį gyve-nimą 1930-40 m. Gimnazijos tada buvo pagrindiniai kultūrinio gyve-nimo centrai Panevėžyje. Šv. Petro ir Povilo parapijos klebo-nas mons. Jonas Juodelis konfe-rencijos dalyvius supažindino su vysk. Kazimieru Paltaroku (1875-1958), Panevėžio vyskupijai va-dovavusiu net tris dešimtmečius. Prof. dr. Jono Šukio pranešimas gvildeno Panevėžio krašto tarmę, Vitalijos Vasiliauskaitės — eti-nę kultūrą, docentės Teresės Bu-kauskienės — humanitarinio lavi-nimo ištakas, Elenos Gabulaitės — pokario mokyklos tragizma. Rež. Vaclovas Blėdis, kalbėjęs apie Panevėžio dramos teatrą, pranešė, kad ilgametis vadovas Juozas Miltinis testamentu visą savo biblioteką palieka viešajai G. Petkevičaitės-Bitės bibliotė-kai. Mokytojos Danutės Melaike-nės pasiūlymu sudaryta iniciaty-vinė grupė išleis Panevėžio mō-kytojavusius Salomėjos Nėries (1904-1945) paskutinį eileraščių rinkinį „Prie didelio kelio“, ap-imantį 1941-44 m. eilėraščius. Jis atskleidė tikrąjį Salomėjos Nėries veidą tautos teisme. Tą rinkinį sudarė sovietinės kompartijos cenzoriai, po jos mirties 1945 m. išleisdami jiems tinkamesniu pa-vadinimu „Lakstingala negali ne-čiulbėti“. Apie prof. Juozą Bal-čikonį (1885-1969) ir jam supla-nuotą paminklą kalbėjo filologas dr. Aloyzas Vidugiris. Paminklui pastatyti jau surinkta 550 litų. Lėšas savo aukomis papildė kon-ferencijos dalyviai. Jie taipgi nu-tarė finansinės paramos prašyti ir Panevėžio savivaldybę.

Švenčionių rajono Kretuono ežero apylinkėse jau septyniolika metų vykdomi sėkmingi archeologiniai tyrinėjimai. Tūkstančiai archeologo prof. dr. Al-girdo Girininko bei jo mokinių radinių įtaigoja, kad prie šio eže-ro baltų protėviai gyveno jau ak-mens amžiuje. Tai liudija elnių ir briedžių medžioklės įrankiai, žeberklai, tinklų ir molinių puo-dų liekanos, gyvenamųjų patalpų polių rastigaliai, neblogai išsi-laikę, užkonservuoti durpių sluoksnių. Dėl jų trejetu tūkstant-mečių teks paankstinti baltiškosios kultūros ištakų datą. Pakre-tuonėje yra ir pilkapiai, priklaus-iančių pirmojo tūkstantmečio vi-duriui po Kristaus gimimo. Kėstu-tis Vilčius „Lietuvos aidą“ skai-tytojams pasakoja: „Šią vasarą Švenčionių 'Nalšios' muziejus archeologas Vidas Semėnas su moksleivių grupe aptiko ir išty-rinėjo unikalių piltinių pilkapi. Po smėlio sluoksnio surastas bū-dingas tokioms laidojimo vietoms akmenų vainikas — beveik metro platumo iš daugiau nei 400 vido-tinio dydžio akmenų išklotas žie-das, juosiantis kapavietes. Ta-čiau šį pilkapį iš visų keturių pusių dar didesniame nei vaini-kas gylėje supa didelių akmenų sankaupos. Ant jų gausu medžio angliu — deginti laužai. Tarp šių akmenų sankaujų surasti ke-turi įėjimai į pilkapį užmena nau-ją mįslę — kokiomis apeigomis baltai palydėdavo savo gentai-nius...“ V. Kst.

Generolo POVILO PLECHAVIČIAUS portretas, 1927

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.75%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 3.75%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 4.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 4.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 4.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 5.25%	1 metų 5.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.00%	2 metų 7.25%
1 metų GIC-met. palūk. 4.25%	3 metų 8.00%
2 metų GIC-met. palūk. 4.75%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 5.50%	1, 2 ir 3 metų 6.00%
4 metų GIC-met. palūk. 5.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 6.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.00%	
Taupomąją sąskaitą 2.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 55 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071**, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

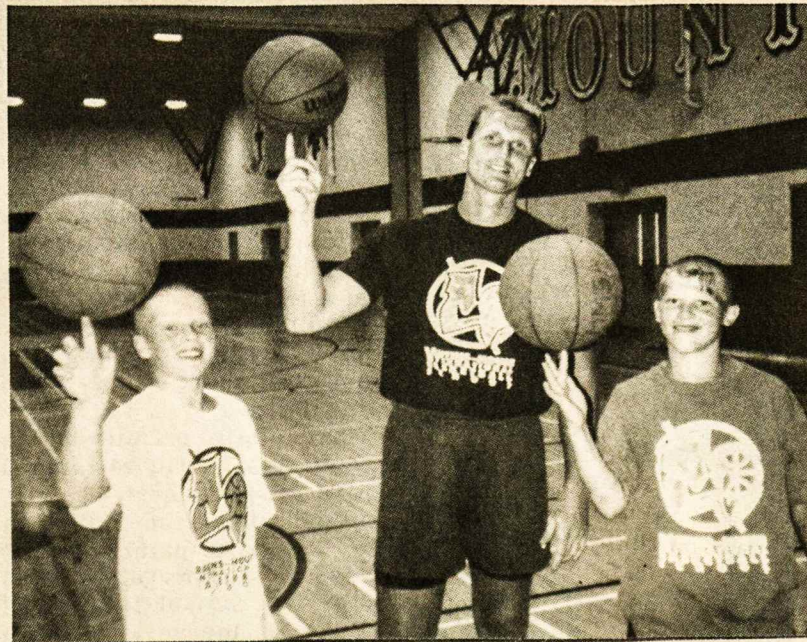
CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

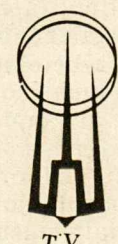
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857 Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Tarptautinė krepšinio mokykla "Rautins-House" Toronte buvo su dideliu susidomėjimu atidaryta 1993 m. liepos 19-23 d.d. Nuotraukoje LEONAS RAUTINŠAS, gimęs ir augęs Toronte, su jaunaisiais krepšininkais – JONU HURST (kairėje) ir ARU IGNATAVIČIUMI (dešinėje).

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Pasirengimai V PLS žaidynėms jau pradėti

ŠALFAS-gos centro valdyba yra gavusi iš Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamento pasitarimo protokolo kopiją. Aiškėja, kad pasirengimas V-sioms PLS žaidynėms jau pradėtas. Ten buvo svarstyti bendrinio pobūdžio klausimai: 1) V-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių programos, 2) V-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinis komitetas, 3) Informacija dėl Lietuvos sporto istorijos.

Pasitarime dalyvavo 30 asmenų: LTOK, LR vyriausybės, užsienio reikalų, kultūros ir švietimo (ryšių su užsienio lietuviams skyrius), ministerijų, sporto federacijų, žurnalistų sąjungos ir kt. atstovai. Jų tarpe A. Laukaitis (ALFAS) iš Australijos, V. Grybauskas (ŠALFAS), P. Augulis (Sanryša), A. Bakanas (Latvijos lietuvių draugija) ir A. Daugmora (Igarka, Sibiras).

Pasitarimus pradėjo Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius V. Nėnys. Pranešė, kad per praėjusias žaidynes buvo nutarta jas organizuoti kas 4-ri metai ir tik Lietuvoje. Pasilė V Pasaulio lietuvių sporto žaidynes vykdys 1995 m. liepos pabaigoje – rugpjūčio pradžioje. Žaidynių atidarymą ir varžybas 3-5 dienas praversi Vilniuje. Laisvalaikio parengti kultūrinę programą. Varžybų uždarymą ir kai kurių sporto šakų žaidynes turėti Kaune. Priimtą dmesin Parolimpinio komiteto pasiūlymą: jei atsirastų tautiečių su negalia dalyvauti žaidynėse, kad būtų sudarytos sąlygos. Nepalikti nuosalyje ir profesionalių sporto klubų. Rasti būdą pasireikšti ir elitiui sportui. Dėl sporto bazių paruošimo bus kreiptasi į vyriausybę. Buvo kreiptasi į Lietuvos prezidentą ir gautas sutikimas globoiti šias žaidynes. Sėkmingam žaidynių vykdymui numatoma sudaryti organizacinį komitetą. Jo pirmininku siūlomas Lietuvos ministeris pirmininkas A. Šleževičius. Į organizacinį komitetą įtraukti sporto organizacijų, Pasaulio lietuvių bendruomenių, savivaldybių atstovus ir pan.

LTOK prezidentas A. Poviliūnas pažymėjo, kad iš tikrųjų jau dabar pats laikas kalbėti apie V PLSŽ. Pritarė idėjai, kad žaidynės būtų daugiau festivalinio pobūdžio, kad turėtų būti glaudesnis bendradarbiavimas tarp jaunimo. Pastebėjo, kad nereikėtų tikėtis iš vyriausybės tiek lėšų, kiek jų buvo skirta IV PLSŽ. Gautas lėšas reikėtų labai taupiai panaudoti. Aiškiai pasakyti išvairiai, kiek kainuos viešbutis, maitinimas ir kt.

V. Grybauskas, ŠALFAS garbės narys, paprašė, kad kuo greičiau būtų oficialiai pranešta centro valdybai apie žaidynes. Paprašė LTOK prezidentą spręsti klausimą dėl LTOK atstovų paskyrimo. V. Grybauskas sakė, kad jis nenorėtų, jog žaidynės būtų vien festivalinio pobūdžio, turėtų būti tam tikras sporto lygis.

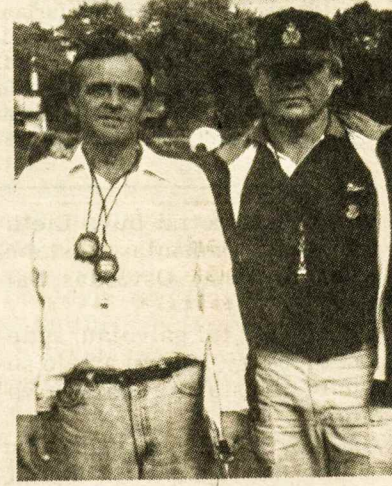
A. Poviliūnas informavo, kad į LTOK kreipėsi veteranai dėl žaidynių pavadinimo. Veteranai norėtų atgaivinti tautinę olimpiadą ir siūlė, kad 1995 m. būtų II-jai tautinė olimpiada. Šiuo klausimu LTOK pareiškė, kad pavadinimas (V PLSŽ) nekeičiamas.

P. Majauskas – Kauno LTOK rėmimo grupė – taip pat kėlė klausimą dėl tautinės olimpiados pavadinimo. Siūlė kreiptis pagalbos į Kultūros ir švietimo ministeriją dėl profesionalios kultūrinės programos žaidynių metu.

Z. Motiekaitis – sporto informatikos ir specialistų tobulinimo centro direktorius pateikė trumpą informaciją apie Lietuvos sporto istorijos rašymą. Kreipėsi pagalbos į tautiečius, gyvenančius užsienyje.

V. Grybauskas, ŠALFAS atstovas, pastebėjo, kad buvo surasti autoriai ir pateikti pasiūlymai departamentui, tačiau nebuvo gauta jokių atsakymų.

Z. Motiekaitis, atsakydamas į pastabą pažymėjo, kad jis turi su-

Baltiečių lengvosios atletikos varžybų 1993 m. rugsėjo 11-12 d.d. Burlingtone, Ontario, pagrindiniai vadovai. Iš kairės: BERRY WILKINSON ir ALGIS MALINAUSKAS.

Nuotr. Sig. Krašausko

sirašinėjimo kopijas ir bus išsiaiškinta.

V. Nėnys apibendrino pasitarime išsakytas mintis ir pabrėžė: vykdomo laikas – liepos pabaiga, rugpjūčio pradžia. Priėmimo sąlygos: Lietuvos biudžeto dalinė pagalba, įkurti fondą, pasinaudoti labdaros, rėmimo įstatymo galimybėmis. Priimant tautiečių didelių skirtumų neturėtų būti. Varžybų metu organizatorių sąskaita turėtų būti pilnas išlaikymas. Sekantį pasitarimą siūloma organizuoti kitais metais, liepos mėnesį, ir patvirtinti žaidynių programą.

Susidaro įspūdis, kad šiuose pasitarimuose vyravo daugiausia siūlymai, pageidavimai ar užuominos, kaip ką geriau atlikti. Aiškesnių nutarimų lyg ir nebuvo padaryta. Reikia tikėtis, kad sekančiame posėdyje 1994 m. liepos mėn. žaidynių pravedimo reikalai bus spaiškėję. Sig. K.

"Ivanas baisusis" yra malonus žmogus

K. BARONAS, Vokietija

Vokietijos spaudos puslapiuose beveik kiekvieną dieną randame žinių apie naują futbolą žvaigždę lietuvių Valdą Ivanauską, nes jau pirmose pirmenybių rungtynėse jis į Niurnbergo vartus įkrito du įvarčius, tapdamas Hamburgo futbolu aštuoliu numylėtinu. Milijoniniu tiražu leidžiamas "Bild" dienraštis rugpjūčio 11 d. atspausdino šeimos nuotrauką bei platų straipsnį apie lietuvių, pavadinamas "Ivanas baisusis" privačiame gyvenime labai malonus". Du dienraščio bendradarbiai apėmė Valdą namuose, sužinodami, kad po kojos sužeidimo rugpjūčio 8 d. jis vėl pradėjo treniruotis, nors daktaras įsakė padaryti trijų savaitių pertrauką.

Koks žmogus tas Ivanauskas, gimęs Lietuvoje ir iš Vienos "Austrijos" klubo atvykęs į Hamburgą? – klausia dienraštis. Privaciai jis nėra "Ivanas baisusis", o labai malonus vyras. "Aš myliu savo mergaites užvis labiausiai – sakė Valdas labai maloniū balsu. Ir jo rankos paspaudimas yra labai švelnus. Su žmona Beatrice ir vaikais – dvylikametė Lina bei 20 mėnesių Patricija – jis praleidžia visą savo laisvalaikį.

Dienraštis pažymi, kad Valdas yra nuosirdus žmogus. Atvykęs į Hamburgą, jis pirmiausia ieškojo vaikams žaidimų aikštės, zoologijos sodo. Jis kepa skanius kepsnius, tačiau daugiausia džiaugsmo jam suteikia žaidimai ir šokiai su vaikais, skambinant pianinu žmonai.

Pirmi dukrų ištarti žodžiai buvo "tėtė", kas vokiškai reiškia "papa". Sakant tai – Valdo akys žiba. Mergaitės neliečia maisto, laukdamas sugrįžtančio iš treniruotės tėvo. Šiuo metu jis "dreba" dėl savo dukrų, kadangi Vokietijoje grobiami vaikai, nužudomi, išprievartaujami. Linai uždrausta vienai palikti namus. Ją motina automobiliu ve-

ža į mokyklą. Patriciją globoja senelė. Užsisakė apsaugai šunį iš Lietuvos, taip pat įrengė namuose pavojaus sistemą. Į stadioną vaikams neturi teisės eiti. Pavojinga – sakė Valdas. Jie gali rungtynės stebėti per televiziją.

Iš savo pusės norėčiau pridurti, kad Hamburgas yra tik laikinas apstojimo miestas. Po kelių metų jį, milijonierių, manau paviliuos Italija.

Ateitininkų žinios

Į PAGALBĄ LIETUVOS ATEITININKAMS. Visiems mums rūpi Lietuvos dvasinis atsinaujinimas. Jau ateitininkų atkūrimosios konferencijos metu kardinolas Vincentas Sladkevičius kvietė Lietuvos ateitininkų federacijos vadovybę rūpintis tautos dvasiniu atgimimu ir jaunimo auklėjimu. Ateitininkų skaičius Lietuvoje sparčiai auga, jų jėgos stiprėja, veikla plečiasi ir finansinės paramos reikalingumas aktualėja.

1994 m. liepos mėn. Lietuvoje įvyks PASAULIO ATEITININKŲ KONGRESAS, kurio metu federacijos vadovybė grįžta į Lietuvą. Kongreso ruošą neapsieis be stambesnių išlaidų. Finansinės paramos laukia ir Berčiūnų stovyklavietė (reikia remontuoti kai kuriuos pastatus, pagerinti higienos sąlygas, sutvarkyti telefonų ryšius, atstatyti koplyčią ir t.t.). Atgaunami ateitininkų namai Kaune ir Palangoje yra reikalingi pagrindinio remonto. Šiais ekonomiški sūkiais laikais Lietuvoje tiek lėšų sutelkti yra neįmanoma. Todėl yra skelbiama VISUOTINIS ATEITININKŲ VAJUS.

Kanadoje surinktos aukos nebus siunčiamos per Federacijos fondą Čikagoje bet bus nuvežtos tiesiogiai į Lietuvą. Kaune Lietuvos ateitininkų federacija įsteigė Prano Dovydaičio fondą. Įsteigta fondo taryba ir išrinkta valdyba. Kanadoje suaukoti pinigai bus įteikti šio fondo tarybos pirmininkui vysk. Sigitui Tamkevičiui. Toronte vajumi rūpinasi ir aukas renka dr. O. Gustainienė, M. Povilaitienė ir V. Aušrotas. Montrealyje – Julija Adamonienė; Hamiltone – E. Gudinskienė; Delhi – Zosė Augaitienė; Londone – P. Kuras. Prisikėlimo parapijos banke yra Lietuvos ateitininkams remti sąskaita nr. 163930. Kviečiami visi tapti šio vajuos dalyviais, skiriant šiuo kritišku Lietuvai laikotarpiu kuo didesnę auką. O.G.

Skautų veikla

• Spalio 9-10 d.d. skautų Mindaugo draugovė iškylovo "Romuvą". Oras buvo šaltas, bet užsimėmimas tiko. Pasitobulinta kelionių ženkluose, pėsekystėje, išgytos virėjo specialybės, plačiau susipažinta su skautų istorija bei ruošasi sk. žodžiui. Draugovė vadovauja skv. vsl. D. Viskontas, pav. sl. S. Valadka. Iškylojo globos ps. R. Kalendra.

• Lapkričio 1-oji Lietuvos skautų įsikūrimo diena. 1918 m. P. Jurgėla suorganizavo pirmą skautų draugovę Vilniuje. Komunistams okupavus Lietuvą, sąga buvo uždaryta. Daug vadovų nužudyta, išvežta į Sibirą. Kiti pasitraukė į Vakarų. Pasibaigus karui, Vakarų Vokietijos sąjunga atsikūrė. Po to savo veiklą tęsė užjūriuose. Nuo 1948 m. Kanadoje iš pirmųjų organizatorių ir aktyviai pasižymėjusių veikloje jau daug skautininkų-kvi iškeliavo amžinybėn: P. Paulionis, Vl. Šarūnas, P. Ceponis, St. Kairys, kun. S. Kulbis, SJ, P. Balsas, L. Kalinauskas, J. Dambaras, P. Enskaitis, V. Rušas, A. Šetikas, R. Medelis, J. Kuprevičius, A. Vasiliauskas, kun. B. Pacevičius, prel. J. Tadarauškas, kun. P. Azubalis, O. Gaillinaite, O. Eizienė, M. Kalinauskienė, G. Baltaduonienė, S. Rudienė, D. Fidlerienė. Visų jų prisiminimų kapinių lankymo dieną skautininkai kės aplankys jų kapus ir uždegs žvakes.

• Vilniaus miesto burmistras skautams paskyrė senamiesčio ribotą pastatą, kuriame bus vyriausioji būstinė ir vyks kiti užsiėmimai. Pastatui reikalingas remontas. Tai turės atlikti patys skautai. M.

ŠYPSENOS

Mokykloje

— Skruzdėlės dirba po šešiolika valandų per parą, – pradedą aiškinti mokytoja.
— Ką jums vaikai tai sako?
— Tai sako, kad jos neturi profsąjungų, – atsiliepia Petriukas

— Mano tėvelis vėl ligoninėje.

— Kas jam atsitiko?

— Nieko. Jis – gydytojas.

Valgykloje

— Padavėja, mano lėkštėje plaukioja musė!
— Negali būti – musės plaukti nemoka.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **40**

MOKA:

- 3.75% už 90 dienų term. indėlius
- 3.75% už 6 mėnesių term. indėlius
- 4.00% už 1 m. term. indėlius
- 4.25% už 2 m. term. indėlius
- 4.50% už 3 m. term. indėlius
- 5.00% už 4 m. term. indėlius
- 5.25% už 5 m. term. indėlius
- 4. % už 1 m. GIC mėn. palūk.
- 4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
- 6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
- 3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
- 4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
- 4.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
- 5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
- 5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
- 6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
- 3.00% už OHOSP (variable rate)
- 2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
- 3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
- 1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.
- 2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

- už asmenines paskolas nuo 8.50%
- už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
- 1 metų 5.75%
- 2 metų 7.00%
- 3 metų 7.75%
- (fixed rate)
- su keičiamu nuosimčiu
- 1, 2 ar 3 metų 6.00%
- (variable rate)
- Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 97 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikėliame į naujas patalpas – prie Rutos aukštinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketu priimame NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikla nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

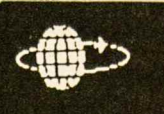
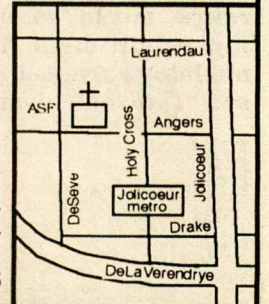
MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Grudis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietimai, bilietai, drauda. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nupigintos kainos sezono pabaigai

Kelionės į šiltus kraštus geriausiomis kainomis

ALGIS MEDELIS

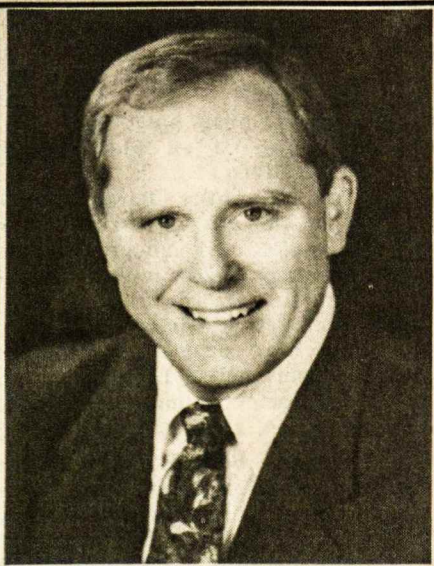
trečiadieniais 11-17 val.

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen Street West

Toronto, Ontario M5V 2A1

Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

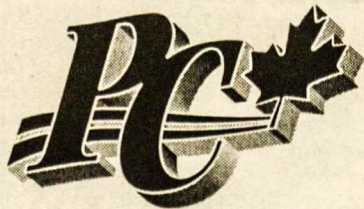
Charles Donley
Etobicoke centras

VISKĄ APGALVOKITE DU KARTUS

Spalio 25 dieną, balsuokite už

Progresyviuosius konservatorius

Autorizuota D. Neil McFaden, oficialios agentūros Charles Donley kandidatūrai remti.

Kur yra tos provincijos, kurios galėtų gauti pinigų padėti apmokėti liberalų darbų programą?
Jean Chretien sako, "tai yra jų problema".

Kur yra tos provincijos, kurios galėtų gauti pinigų sveikatos draudai valdant Reformos partijai?
Preston Manning "nukirstų gijas" – tai jų problema.

Mes tikime, kad tai mūsų problema

Naujoji Kim Campbell valdžia yra išpareigojusi sukurti darbų, panaikinti deficitą ir remti veikiančią sveikatos draudimo sistemą.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PATINKA
Dėkoju už gerą laikraštį. Pratesiu prenumeratą ir pridėdau kuklią auką.

Liucija Kurkuliene,
Rochester, NY
Red. prierašas. Skaitytojų nuomonės bei pastabos yra visada laukiamos. Ačiū!

DOVANA IŠ KANADOS
Anykščių laikraštyje "Anykšta" taip rašoma:

"Praėjusiais metais, aplankiusi Anykščių ligoninę, Emilija Karosienė pamatė, kokiomis sunkiomis sąlygomis dirba Anykščių medikai, neturėdami pakankami medikamentų. Grįžusi į Kanadą, sumanė pagal išgales paremti savo tėviškę. Ir štai birželio mėnesį Anykščių ligoninę pasiekė asmeninė Karosų šeimos siunta, kurioje yra daug vienkartinių švirkštų ir adatų, operacinių chalatų, pižamų medicinos personalui, patiesalų. Labdaros skirstymo komisija siuntą paskirstė tarp skyrių.

Štai taip išlaikyti po pasaulį lietuviai vėl grįžta prie savo šaknų, į savo tėviškę. Jų šilti laišukai, jų konkreti parama yra simboliniai tiltai, kuriais mus pasiekia tokie gražūs jų širdžių išspinduliuoti Tėvynės ilgesio ir gerširdiškumo atšvaitai. Anykščių medikai iš visos širdies dėkingi savo geriešiams rėmėjams".

P.S. J. E. Karosai gyvena Edmontone, Albertoje. RED.

TAIP BUVO GERA...
...O mes apturėjome didžiulę šventę! Aplankė mūsų vargšę Lietuvėlę didis svečias – Popiežius! Išbuvo 4 dienas. Taip buvo gera ant širdies, laktėm paskui Jį, kad kuo ilgiau pabūtume kartu. Visas šv. Mišias prie televizoriaus išklausėm. Ne visur gi galėjome nuvykti. Nuostabiai šviesus, gerumu spinduliuojantis Žmogus. Atrodo, kai priartėjo prie žmo-

gaus, tai ir jėgų, ir sveikatos daugiau atsiranda. Labai įspūdingas buvo susitikimas stadione su jaunimu. Jaunimas skandavo: "Jonai Pauliau myliu Tave", o Jis atsako: "Ir aš jus myliu". Arba "Jonai Pauliau, mes su Tavo", o Jis "Ir aš su jumis".

Žodžių verkėm ir džiaugėmės. Kalbėjo daugiausiai lietuviškai. Sakė, labai myli Lietuvą ir labai seniai svajojo ją pamatyti. Italų žurnalistas rašė, kad Kryžių kalne pamatęs kryžių, pastatytą 1981 m., kai jis buvo persautas. Ant jo užrašas "Apsaugokime Popiežių". Sakė, susigraudinęs iki ašarų.

Tiek žmonių buvo tose gatvėse, kur jis traukė važiuoti, kad sunku buvo prisigrūsti, pažūrėti iš arčiau. Kaunas dar nebuvo regėjęs tiek žmonių! Ir visi norėjo prieiti kuo arčiau ir prisiliesti. Taip buvo gaila, kad išvažiavo. Atrodo, nutruko kažkas labai labai gero. Gal tas jo palaiminimas padės mums išgyventi, būti geresniems, vieningesniems, ypač valdžios vyrams! O jis bendravo vienodai su visais ir Brazausku, ir Landsbergiu, ne skirstė nė vieno. Tai Žmogus didžiąja raide. Kalba, kad jo motina lenkė, bet gimusi ir augusi ir palaidota Vilniuje. Gal dėl to jis taip karštai myli Lietuvą!

Irutė

"MŪSŲ SPARNAI"

"TŽ" 1993 m. 37 nr. buvo įvardinti išeivių laikraščiai bei žurnalai ("Periodiniai lietuvių leidiniai užsienyje" antrašte). Pasigedau "Mūsų sparnų", Čikagoje leidžiamo, metuose du kartu išeinančio lietuvių ev. reformų leidinio. Jo adresas: 6118 N. Sheridan Rd., nr. 502, Chicago, IL 60660, USA.

Žinau, kad tai tik neapsižiūrėjimas. Gal daugiau kaip dešimtmetį "TŽ" rašinėju šio simpatiško, kuklaus žurnalo apšvalgėles, kurias redaktorius netrumpindamas išspausdina.

Alfonsas Nakas,
Sunny Hills, FL, USA

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" KLAIPĖDOJE

Klaipėdos universiteto biblioteka dėkoja Jums (K. Gudinskui, Hamiltone, RED.) už vertingą dovaną "Tėviškės žiburių" komplektą, kurį 1993 m. liepos mėn. pabai-goje parvežė Lietuvos laivo "Kapitonas Stulpinas" kapitonas E. Astikas. Klaipėdos universitetas, matyt, dar mažai žinomas Jūsų kraštuose, nes jis įsikūrė tik 1991-1992 m. O rimtų studijų ir mokslo neįsivaizduojame be turtingos mokslinės bibliotekos. Todėl mums, bibliotekininkams, dabar "karštos dienos": visomis galimybėmis stengiamės įsigyti vertingų leidinių.

Jūsų dovana – rimta pagalba, nes kitos galimybės turėti pilną šio leidinio komplektą neturėjome, nors šiais ir praėjusiais metais gerbiamų tautiečių Amerikoje dėka gauname bibliotekai šį idomų laikraštį. Visiems universitetui kūrėjams ir dabar dirbantiems žmonėms norisi sukurti stiprų mokslo ir kultūros centrą Klaipėdoje, kad šis miestas nebūtų Lietuvos mokslo ir kultūrinio gyvenimo provincija.

Janina Pupelienė,
bibliotekos direktorė

Įvairios žinios

Lietuvių tautinių šokių instituto mokytojų ir vadovų suvažiavime Dainavoje buvo sudaryta rinkimų komisija. Ji praneša, kad nuo spalio 7 d. iki gruodžio 30 d. bus priimami kandidatų siūlymai į valdybą ir revizijos komisiją. Kandidatus pristato Lietuvių tautinių šokių instituto nariai, gavę raštišką kandidato sutikimą. Kartu su juo reikia prisiųsti kandidato veiklos trumpą aprašymą. Kandidatai į valdybą turi būti užsimokėję nario mokesį.

Rinkimų komisiją sudaro: Lidija Ringienė, Virginija Jurcienė ir Irena Smieliauskienė. Viską siųsti adresu: Lidija Ringienė, 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL 60463, USA.

Neužsimokėję nario mokesčio iki š. m. gruodžio 30 d., neturės teisės rinkimuose balsuoti. Nario mokesį siųsti išdėstui Juozui Karmūzai, 140 Thomson St., 25H, East Haven, CT 06512, USA. Čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Institute. Nario mokesis \$10 metams.

LTŠI Rinkimų komisija

Lietuvos oro linijos pirm. St. Dailydka ir Lietuvos susisiekimo ministeris J. Biržiškis spalio pradžioje lankėsi Niujorke. Tyrinėjamos galimybės tiesioginiams Lietuvos oro linijos (LAL) skrydžiams Čikaga-Niujorkas-Vilnius ir 1994 m. įvyksiančiai Dainų ir tautinių šokių šventė. Numatoma įsigyti ar išnuomoti transatlantiniais skrydžiams tinkamų transportinių lėktuvų. Lietuvos susisiekimo vadovai numato, kad iš JAV į Vilnių ir atgal asmeniui bilietas kainuotų 700-800 JAV dolerių. Pelno dalis būtų paskirta Sibiro lietuvių atvežimui į šventę. Tuo reikala daugiau informacijų teikia kelionių agentūra "Vyttis", 2129 Knapp St., Brooklyn, NY 11229, USA. Tel. 1-800-952-0119. Inf.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ko bloko separatistus, savo kandidatus turinčius tik šioje prancūziškoje provincijoje.

Tad nenuostabu, kad dabar ir liberalai, ir konservatoriai stengiasi sustabdyti savo narių posūkį Reformų partijon ir netgi laimėti ją pasirenkančius NDP socialistus. Mat jie, dabar matydami neišvengiamą NDP socialistų pralaimėjimą dėl savo vadovės Audrey McLaughlin ir Ontario premjero Bob Rae posūkių, žvalgosi į naujus politinius dirvonus.

Reformų partija nori įvesti griežtesnę kontrolę ateiviams ir Kanadon plūstantiems atbėgeliams. Toronto York universitete studentai šios partijos vadą P. Manningą sutiko su protesto plakatais, Reformų partiją pavadindami rasizmo ir seksizmo lizdu. Osgoode Hall teisės mokykloje jie pareikalavo, kad būtų pašalintas Reformų partijos kandidatas į parlamentą John Beck York centro rinkiminėje apylinkėje. Studentų laikraštis buvo cituojama J. Becko nuomonė apie vieną ateivį: "Atvyko žmogus su 150.000 dolerių nusipirkti Kanados pilietybės ir parūpinti darbo. Gerai, gražu, bet ką gi jis iš tikrųjų atvežė? Mirtį ir sunaikinimą".

Laikraščio "Financial Post" puslapiuose minimas dar ir kitas J. Becko pareiškimas, teigiantis, kad jis, kalbėdamas angliškai, jaučiasi kaip mažumos atstovas. Esą atėjo laikas ir baltam anglosaksui įsijungti politikon. Dėl studentų protesto pats J. Beckas sutiko atsistatydinti. P. Manningas turėjo daug vargo, aiškindamasis, kad Reformų partija nėra rasistinė, kad jis nieko nežinojo apie tokį J. Becko pareiškimą. Galimas dalykas, kaltinimai yra provokacinio pobūdžio, turėję tikslą atbaidyti dalį Reformų partijos rėmėjų, kad jų daugiau tektų liberalams ar konservatoriams.

Šis "TŽ" numeris – paskutinis prieš Kanados parlamento rinkimus spalio 25, pirmadienį. Kitas "TŽ" nr. išeis jau po rinkimų spalio 26, atradienį. Tačiau ir jame nebus rinkimų rezultatų. Mat savaitraštis "Tėviškės žiburiai" spaus-tuvei atiduodamas kiekvieną pirmadienį 5 v.p.p. Tuo laiku spalio 25 d. dar nebus baigtas balsavimas, nebus žinomi šių Kanadai labai svarbių rinkimų rezultatai. Su jais skaitytojus teks supažindinti jau po rinkimų paruoštame "TŽ" nr. **V.Kst.**

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** sąvoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti Jūsų siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX** (kurį jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pėdą plus **\$11** pristatymas. Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas (namus tuo pačiu adresu iki 50 kg **\$11**.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš Jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą – mes atvešime jums į namus **MAGIC BOX** ir paimeisime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelionių biuras parinks jums patogiausius persėdimus. Labai prieinamos lėktuvų bilietų kainos (Vilnių).

Jums reikės tik paskambinti **POLIMEX**

Toronto: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland, Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyl,
40 Facer St., St. Catharines, Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines, Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton, Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St., St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siūniame naujus ir padėvėtus automobilius (Lietuvą) Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Įstaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybė Lietuvoje:
(Bloor ir Jane gatvių kampas) Gedimino pr. 26-217
Toronto, Ontario M6S 4W3 Vilnius 2600
Tel. (416) 762-7393 Tel. (3702) 22 78 97
Fax (416) 763-0674 Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių
• Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
• Elektrines virkles, indų plovimo mašinas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

Century 21 DRESHER Ltd. Real Estate Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į Valterį ar Rick Dresherius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Paceviciene – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

AUDRA Travel

*** Geriausios kainos. Patogiausios oro linijos
* Priimami užsakymai 1994 m. kelionėms į Lietuvą
* Galite išsirinkti kelionę į Vilnių mokant tik \$90 (mėnesį) Prašykite informacijų.**

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:
• Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir kelionių draudimus • Persiųti pinigus ir vaistus giminėms • Keliones lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivais • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas Pensilvanijos nuolaida
VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

AUDRA Travel & CRUISES

PUIKI KELIONĖ LIETUVIŠKOMS ŠEIMOMS!
7 dienos į Karibų salas ar Aliaską nauju Amerikos šeimų laivu.
– Nepamiršamos atostogos vaikams, tėvams, seneliams
– Vieta šeimų susitikimams ir jubiliejams
– Nesezoninėmis datomis vaikai nuo 2-17 metų amžiaus nemokamai
– Kaina suaugusiems nuo \$845 (JAV)
– Laivas labai populiarus, siūlome pasinaudoti proga ir Jums praleisti atostogas kartu su šeima
– Vietų skaičius ribotas, planuokite atostogas dabar, ir skambinkite tel. 533-8443

TORONTONT

Anapilio žinios

— Rudeninė Kapinių lankymo diena bus spalio 31, sekmadienį. Mišios bus Lietuvos kankinių šventovėje 3 v.p.p. Autoaiškštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šaučiai. Autobusų kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos Anapilį ir pamaldas įprasta sekmadienio tvarka.

— Spalio 31, sekmadienį, Kapinių lankymo dieną, Anapilio parodų salėje mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrus rengia parodą, kurioje dalyvaus: keramikė Valentina Balsienė su savo keramikos bei aukso ir sidabro dirbiniais, ir Vytautas Macas su savo paveikslais.

— Kapinių lankymo dieną nuo 9 v.r. Anapilį mūsų skautai par-davinės vazones rudens gėles po \$6.00. Bus gera proga papuošti savo artimųjų mirusiųjų kapus ir tuo pačiu paremti skautų veiklą. Užsakymai maloniai priimami iš anksto. Skambinti Onutei Narušienei tel. 277-1128 arba Ritai Gast tel. 274-0059.

— Anapilio moterų būrelis susirinkimas bus spalio 24, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, buvusioje bankelio patalpose Anapilį. Bus tariamos kapinių lankymo dienos reikalais. Kviečiamos visos narės dalyvauti.

— Spalio 16 d. palaidoti a.a. Marija Burksaitienė, 59 m. amžiaus ir Kazimieras Daukas, 83 m. amžiaus.

— Tėveliai prašomi savo vaikučius registruoti Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokoms klebonijoje. Pamokas ves ses. Loreta.

— Viktoras Narušis atitinkamos rūgštis nuvalė šventovės sienas ir aptvarkė ornamentus virš tabernakulio.

— Jurgis Ramanauskas naujam Anapilio autobusėliui įdėjo kilimui aptrauktas grindis ir sudėjo keleivines sėdynes.

— Mišios spalio 24, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Oną ir Juozą Baliūnus, 11 v.r. už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 159 asmenys.

— Spalio 24 d. Lietuvių namų svetainėje įvyks susitikimas su Lietuvos menininkais. Į vitražo darbų parodą 12.30 v.p.p. kviečia Lietuvos dailininkų sąjungos narys Rolandas Bulavas. Toronte šis dailininkas savo pirmąją parodą buvo surengęs prieš trejus metus, apie šią viešnagę palikdamas prasmingą prisiminimą – spalvingą vitražą Lietuvių namų svetainės lange. Dabartinėje parodoje – naujaisi Rolando Bulavo darbai religinėmis ir tautinėmis temomis. Antroji susitikimo dalis – 1.30 v.p.p. skirta Lietuvos kinui. Bus rodomi Lietuvos kino studijos režisieriaus Rytis Širvinskio ir jo draugų sukurtų kino filmų vaizdų įrašai. Susitikime dalyvaus ir plačiau apie savo kūrybą kalbės Rytis Širvinskis.

Kviečiame visus aplankyti vitražo darbų parodą, susipažinti su Lietuvos kinematografinių kūryba.

— LN valdybos posėdis – spalio 21, ketvirtadienį, 7.30 v.r.

— Visuomeninės veiklos posėdis – spalio 21, ketvirtadienį, 6 v.r.

— Lapkričio 7, sekmadienį, 1 v.p.p. šaukiamas LN moterų būrelis narių visuotinis susirinkimas. Bus vaišės, loterija. Kviečiamos naujos narės jungtis į veiklą. Valdyba.

Aukos slaugos namams

\$75 – R. Sirutis; \$40 – L. Balsienė a.a. Nijolės Šalkauskaitės-Lihs ir Boliaus Trukanavičiaus atminimui. \$25 – S. Draugelis a.a. Nijolės Šalkauskaitės-Lihs atminimui. Iš viso slaugos namų fonde yra \$909,152.59. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

PRIVATAUS KAPITALO FIRMA ieško partnerių avalynės gamybos srityje. Kreiptis firma "Žemuva", Gamyklos g-vė nr.33, Mažeikiai, Lithuania.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį visus pamokslus sakė kun. Izidorius Sadauskas, SDB, Šv. Jono Bosko parapijos Vilniuje klebonas. Jis 8 metus dirbo Montrealyje, Aušros Vartų parapijoje. Prieš metus, arkiv. A. Bačkio pakviestas, atvyko į Vilnių ir čia pradėjo naują įsteigtos parapijos šventovės statybą. Ši parapija aptarnauja 45 tūkstančius gyventojų ir iki šiol savo šventovės ir jokių parapijos pastatų neturėjo.

— Rožinis mūsų šventovėje per spalio mėnesį kalbamas kasdien prieš 8 v.r. Mišias, o sekmadieniais – prieš 8.30 v.r. ir 11.30 v.r. Mišias.

— Spalio 11 palaidotas a.a. Stasys Valiukas, 74 m.

— Susituokė Paulius T. Greičiūnas su S. Szabo.

— Uždaros rekollekcijos vyrams vyks gruodžio 10-12 d.d. Tėvų augstinijonų vienuolyne, King City, Ont. Rekollekcijas ves kun. Stasys Šileika, SDB. Registruotis parapijos raštineje.

— Mišios spalio 24, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Albertą Jurėną, 9.20 v.r. – už a.a. Anną Zovolskį, 10.15 v.r. – už a.a. Juozą Grigaitį, už Jagelių šeimos mirusius, už a.a. Juliją Degutį, 11.30 v.r. – už parapiją.

A.a. Felikso Kasperavičiaus vienerių metų mirties atminimui šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A.a. rašytojo Vytauto Tamulaičio atminimui, nuoširdžiai užjaušdami žmoną Marytę ir visą šeimą, Salomėja ir Balys Sakalai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Petro Giedraičio atminimui, užjaušdami Vandą Giedraitienę ir šeimą, Nelė ir Martynas Jonušaičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Nijolės Šalkauskaitės-Lihs atminimui, užjaušdami dukrą Kristinę, seserį Ireną Turutienę ir brolių Kęstutį su šeimomis, Aldona ir Pranas Skilandžiūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A.a. B. Trukanavičiaus atminimui V. G. Tumosai vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A.a. B. Trukanavičiui iškeiliavus į amžinybę, vietoje gėlių V. Paulionis "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A.a. Stasio Bubulio atminimui V. V. Augėnai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A.a. Teklės Vizgirdienės atminimui, užjaušdami dukras – Aldoną Genciuviene ir Marytę Dambrauskienę bei artimuosius, Prima ir Bronius Sapliai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – L. Baumgardas, šeima a.a. F. Kasperavičiaus pirmųjų mirties metinių atminimui; \$20 – E. Dicksonienė.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms ponoms ir panelėms, apsilankiusioms priėmimo, surengtame mano dyvnykų sūnų gimimo proga. Tai buvo labai įspūdinga ir maloni staigmena, nepakartojama ir jaudinanti sekmadienio popietė.

Ypatinę padėką norėčiau išreikšti visoms rengėjoms ir savo seseriai už leidimą pasinaudoti pastoge. Ačiū taip pat už nuoširdžius sveikinimus, skanias valgius bei vertingas dovanas.

Rūta Kuliešienė su dyvnykais Adamuku ir Danieluku

Anapilio autoaiškštės vajui

aukojo: \$100 – P. O. Derliūnai, A. J. Bacevičiai, K. E. Gudinskai, L. Baumgardas. Iki šiol surinkta \$23,020.24.

IŠNUOMOJAMI 2 kambariai, virtuvė, vonia, atskiras įėjimas, III-me aukšte. Skambinti tel. 654-9052.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku. tel. 503-1687.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Res.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993

Perkant ar paruošiant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus paruoštas ar pirkėjas jį nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad viskas bus atlikta kaip buvo pradžioje. Nemokamas namų įvertinimas.

Teodoras (Ted) Stanulis

Kanados lietuvių šaulių rinktinės "Vilnius" 25-mečio iškilmė Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje 1993 m. spalio 3 d. Nuotraukoje dalis dalyvių, susirinkusių prie šaulių pastangomis prieš penkerius metus pastatytą paminklo "Žuvusiems už Lietuvos laisvę". Kairėje – kapelionas kun. klebonas J. STAŠKUS, Lietuvos gen. konsulas Kanada H. LAPAS ir ponija, garbės šaulys ST. JOKUBAITIS; dešinėje (antras nuo krašto) dabartinis "Vilniaus" rinktinės vadas J. ŠIAUČIULIS

Toronto "Atžalynas" maloniai kviečia jus dalyvauti
Prisikėlimo parapijos salėje (1021 College St.), rengiamame

šokių vakare
Las Vegas Fiesta
monte carlo

Lapkričio 6, šeštadienį, 7 v.v. iki 1 v.r.

Gros "The Haircuts" orkestras.
lėjimas – \$15 su šiltu bufetu (bufetas veiks nuo 7 v.v. iki 9.30 v.v.)

Visos pajamos – "Atžalynui".

Bilietai numeruoti – gaunami pas Birutę Batraks tel. 271-1640

Kviečiame visus! Iki pasimatymo!

"Atžalynas"

METINIS KLK KULTŪROS DRAUGIJOS "ŽIBURIAI" SUSIRINKIMAS įvyks spalio 28, ketvirtadienį, 7.30 v.v. "Tėviškės žiburijų" patalpose. **Valdyba**

Per kapinių lankymą spalio 31, sekmadienį, "Tėviškės žiburijų" administracija bus atidaryta nuo 1 iki 5 v.p.p.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas įvyks 1993 m. spalio 30 d. 1 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose. Visi atstovai, nariai ir norintys prisijungti jaunimo sąjungai, kviečiami kuo daugiau dalyvauti.

KLJS valdyba

Grižtama į standartinį laiką spalio 31 d., sekmadienį, 2 v. ryto, t.y. laikrodžių rodyklės beveik visoje Kanadoje atsuktamos vieną valandą atgal.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS žiemos seminaras įvyks 1994 m. kovo 5-12 d.d. Crested Butte, Colorado, gražioje slidinėjimo vietoje. Planuojamas narių suvažiavimas, įdomi mokslinė dalis, bei įvairi vakarinė programa. Kviečiami visi slidinėjimo mėgėjai prisijungti prie šio suvažiavimo. Kelionės reikalais rūpinasi R. Valadka, "Marlin Travel", tel. (416) 844-0269. Programos informacija teikiama dr. R. Karka, tel. (416) 763-4025. (Skib.)

Tony O'Donohue, P. Eng., Toronto miesto tarybos narys, penktadienį, spalio 15, miesto rotušėje suauktoje spaudos konferencijoje paskelbė programą kaip kovoti su nusikalčiais, kad vėl miesto gatvės būtų saugios gyventojams.

Rolandas Bulavas, menininkas vitražistas, iš Vilniaus, kurį laiką gyveno Toronte ir atliko užsakytus darbus. Šio mėnesio gale grįžta Vilniun. Jis, lydimas Br. Saplio, lankėsi "Tėviškės žiburiuose", domėjosi laikraščio leidyba, sakėsi labai mėgęs skaityti savitrašius. Ta proga padarė žiburičiams staigmeną, padovanodamas savo vitražinį darbą "Tėviškės žiburijų" emblema.

IŠNUOMOJAMI 1-2 kambariai su baldais ir visais patogumais. Gyventi kartu su daugybe (condo.) savininku. Pageidaujama vyresnio amžiaus vyrai. Graži vieta – Lambton Square, po žemėmis garažas automobiliui. Skambinti tel. 767-3598.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygnę.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA
ieško naujai valdybai narių ir atstovų
Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui.
Jaunimas 16-35 m. amžiaus, kviečiamas dalyvauti

KLJS SUVAŽIAVIME
1993 m. spalio 30, šeštadienį, 1 val. po pietų,
Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St.W.).
Šokiai - KAUKIŲ pobūvis -
8 valandą vakaro
lėjimas su pobūvio apranga \$8, be – \$10. **KLJS valdyba**

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$1000 – iš a.a. S. Šalkausko palikimo; \$200 – iš a.a. J. Kvederio palikimo; \$100 – V. Šeštoka, S. L. Olekai; \$80 – V. K. Slotkus; \$65 – L. Puskepalaitienė; \$50 – B. Grišius, A. Zebertavičius, V. Urbonas; \$40 – I. Mickevičienė; \$25 – V. Gruodis; \$20 – A. Trečiokas, K. Juodviršis, A. A. Mičiūdas; \$15 – E. Rastenis, R. Sakadolskis, L. Kurkulis, S. Mineika, G. Viskanta, S. Nalikauskas, A. Tautkus; \$10 – S. Kiršinas, K. Gimžauskas, J. Astašauskas, P. Plestys, J. Astas, Pr. Baltonas, L. Baltušis; \$8 – L. B. Kairai, V. A. Rutkauskas; \$5 – K. K. Šimkus, A. Budzinauskas, A. Dundulis, G. Karsokas, V. Pikelis, V. Anelaukas, St. Pociulis, K. Polikaitis, K. Jurgėla, A. Čalutka, J. Zemaitis, E. Zelba, M. Gudus, A. Navickas, A. Janušonis, V. Stapon; \$4 – P. Vištinis, L. Beleckis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$75 – J. Strodamskis; \$60 – A. Vaivada, St. Gailevičius; \$55 – L. Vaitonis; \$50 – B. Kaslas, R. Geležūnas, J. Pacevičius, G. Kazėnas, M. A. Adams, Pr. Sakalauskas, S. Šimoliūnas, B. Laurinavičius, Pr. Čečys, V. T. Šlenys, kun. J. Mikalauskas, M. Lemberas, B. Z. Tumosa, E. Vindašius, J. Valaitis, S. Žilevičius, M. Salčiūnas, E. Šilauškas, J. Skučas, P. A. Raulinaitis, kun. V. Palubinskas, G. Patupis, A. Cibas, J. Lasys, kun. L. Kemėšis, J. Povilauskas, V. Norkevičius, R. Stankus, A. Zebertavičius, K. Radzevičius, kun. V. Valkavičius, St. Kazlauskas, kun. J. Rikteraitis, A. Vaskionis, P. Regina, V. Urbonas, A. Šalkus, J. Zdanys.

Už dvejus metus garbės prenumeratą atsiuntė: R. V. Mieželis, Pr. Jankus.

IŠNUOMOJAMAS be baldų antrame aukšte butas Roncesvalles ir High Park rajone. Skambinti tel. 532-5370 Toronte.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandenietikio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. įrengiamo • rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandenietikio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. įrengiamo • rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandenietikio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. įrengiamo • rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

MONTREALQUE

Metinei AV parapijos šventei yra sparčiai ruošiamasi. Šios šventės pietūs įvyks lapkričio 7, sekmadienį, tuoj po pamaldų. Parapijiečiai prašomi tą dieną nieko nerengti, bet ateiti į AV parapiją.

AV parapijos pastatų remontas eina prie pabaigos. Teko pakeisti dalį plytų, kitur užteko tik pataisyti plytų sujungimus. Be to, sutaisytas kamatas ir atlikti kiti mažesni darbai.

Kun. Izidorius Sadauskas spalio 10 d. atnašavo Mišias ir per pamokslą papasakojo apie įspūdingą Šv. Tėvo lankymąsi Lietuvoje.

AV parapijiečiai spalio 10 d., besirinkdami pamaldoms, pamatė išdaužytus mažus langelius didžiojoje šventovės duryse. Spėjama, kad tie patys vandalai pro

išdaužtą langą buvo įlindę ir į kleboniją; bet ten didelių nuostolių nepadarė.

A.a. Veronika Baranauskienė, 82 m. amžiaus, mirė rugsėjo pabaigoje. Kūnas sudegintas, peleinai bus parvežti Lietuvon. Ten liko duklė, o čia – dukraitė.

A.a. Petras Verikis, 71 m. amžiaus, mirė rugsėjo 19 d. Jis šią vasarą persikėlė į Lietuvą nuolatiniams apsigyvenimui, kur ir mirė. Kanadoje, giminių nepaliko. B.S.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING praneša Montrealio ir apylinkės lietuviams, kad **Leonas ir Genė Balaišiai** atstovauja mums siuntinių ir kitų paslaugų persiuntimui į Baltijos kraštus. Skambinkite Leonui arba Genei tel. (314) 366-8250. SKLB.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. –	5.00%	Taupymo – special.	1.75%
Certifikatus 2 m.	5.50%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	6.00%	Taupymo – kasdienes	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.25%	RRIF-RRSP – 1 m.term.	5.25%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF-RRSP – 2 m.term.	5.75%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF-RRSP – 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	4.00%	RRIF-RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines – nuo	6.75%
1 metų	6.50%		
2 metų	7.00%		
3 metų	7.50%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniai	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

■ atnaujinimas, remontas ir nauja statyba
■ gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, istaigų ir vasarnamių ■ staliaus darbai
■ vidaus sienų įdėjimas ■ dažymas ■ elektros įvedimai ■ vandentiekio sistemos įvedimas ■ stogai ■ įvairūs cemento darbai ■ kiemų sutvarkymas ■ prieplaukos ■ garažai ■ tvoros ■ medžių pjovimas ■ virtuvės, vonios remontas ir apdaila
■ rūšių įrengimas ■ šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas ■ plytelių įdėjimas ■ pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius. ■ 16 metų patirtis

■ Nemokamas įkainavimas ■ Pensininkams nuolaida
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

PARDUODAMI vieno miegamojo \$39,000 (JAV) ir dviejų miegamojų \$59,000 (JAV) butai (condominiums) su baldais, centraliniu šildymu ir saldymu, yra vietos pasistatyti automobiliams. Trys blokai iki vandens, St. Petersburg Beach, Florida. Skambinti tel. 1-813-360-6554.

DARTURIME PILNUS KOMPLEKTUS: Lietuvių enciklopedijos 37 t., Encyclopaedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina – 60-80 ct. už svrą. Teirautis: J. Kapočius, P.O. Box 752 Cotuit, MA 02635, tel. 1-508-428-6991.

GELES

PARUOŠIAME geles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORID. DOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei \$150. Arti parduotuvių ir parduotuvės, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

PIANINO, DAINAVIMO, MUZIKOS teorijos pamokos vaikams bei suaugusiems. Kreiptis tel. 848-9628 Mississauga (Queensway – Dixie rajone).

JEI KAS NORĖTŲ už \$100 įsigyti pilną 1972-1992 m. "Tėviškės žiburijų" rinkinį, prašom paskambinti tel. 534-9127.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytaui ar Genei Kairiams ir atsisiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

IMOKEJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RŪTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje